

BÜTÜN ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ,
BİRLEŞİN !

Murat Morah
bağışdır - 2012

savaş yolu

TARİH : 1 Ocak 1979 YIL : 1 FİYAT : 10 TL.

DEMOKRASİ GÜÇLERİ !
örgütlü eylem birliğimizle
FAŞİZME GEÇİT VERMEYELİM

Sıkıyönetimden sonra
hedefleri hükümeti
düşürmek

Ferhat Tüysüz'ün
bulunduğu yeri
açıklıyoruz

Sayfa: 5

ÇÖZÜM HÂLÂ VARDIR

Sayfa: 8-9

1979 yılı, Dünya
Çocuk Yılı'dır

İŞTE FAŞİZM!

savaş yolunda türkiye

● Sıkıyönetimden yararlanıp, gerici-faşist bir yönetime girmek isteyenler unutulmamalıdır...

26 Aralık 1978 günü 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiş üzerine bir açıklama yapan DISK'e başlı Madencilik Sendikası Genel Yürütme Kurulu sıkıyönetimin çözüm olmadığını belirtti. Yapılan yazılı açıklamada «Kırsıldan sıkıyönetim ortamdandır. Hükümetin düşüncüsel ve yerinde gerici-faşist bir yönetime gelmesi için yararlanmak isteyecği unutulmamalıdır» denildi.

Sıkıyönetim isteginin son dönemi MHP faşist örgütler ve gerici basın tarafından ısrarla önplana çıkarılıpna ısrar edilen ve ilericilerin, demokratların, işçi sınıfının ve emekçi halkın örgütlü ve bilincel kesimlerinin sıkıyönetim istegine karşı olduğunu defalarca dile getirildiği de hatırlanarak açıklanmış. «13 ilde uygulamaya başlanan sıkıyönetimin bu ilk günü de hâta geçeri olan görüşümüzü bir kez daha ve ısrarla vurgulamaya bir demokrasî görevi biliyorz» denildi.

Birleşmiş Milletler tarafından insanlık suçu olarak kabul edilen ve Anayasamız tarafından kesinlikle mahkûm edilmiş faşizm, MHP ve yandaş örgütlerinde çıkarıldığı da belirtilen açıklamada, gerçek çözümün faşist odaklar üzerine karşı gidilmesi ve tüm ilericî güçlerin eylem ve cephe birliğine bağlı olduğu hatırlatıldı.

● İlerici Gençler Derneği, İlerici Liseliler Derneği, Tüm Çıraklar Birleşme ve Dayanışma Derneği Ankara

● TIP: Hükümetin duyurduğu olması gerekir.

Türkiye işçi Partisi Başkanlık Kurulu sıkıyönetim ilanı üzerine yaptığı toplantıdan sonraki açıklamasında hükümetin bu noktada son derece duyuru ve dikkatli olması gerektiğini bildirdi.

Açıklamada özellikle şöyle denildi: «Hükümet, bu noktada son derece duyuru ve dikkatli olmak zorundadır. Unutulmamalı ki, sıkıyönetim komutanlıkları resmen hükümetin bağlıdır, ne yapıpna hesapsız hükümet sorumlu olacaktır. Hiçbir gerekçe ve neden sıkıyönetim süresince yapılacakların sorumluluğundan hükümeti kurtaramaz, bu hükümetin sorumluluğundan da CHP ve Genel Başkanı Ecevit taşınacaktır.»

● TSİP: Türkiye'nin istegi yerini getirtilir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamada «Sıkıyönetim ilan edilmesinin, MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ve ükâdilerinin isteklerine boyun eğmek anlamını taşıdığı» belirtildi. «Sıkıyönetim faşistler ve işbirlikçileri hükümeti geri adım attırmasızları denildi.

TSİP bildirisi şu sözlerle son buldu:

«MHP'nin ve suç ortaklarının planlarını boşa çıkarmak, faşist zorbahın üzerine cesaretle yürütmeyi gerektirir. Yapılması gereken budur.»

subesi başkanları ortak bir açıklamaya yaparak yeni baskı yasaları hazırlanmasının, sıkıyönetim ilanı elmenin, faşist terörün önlenemeyeceğini belirtti ve bunalımdan çıkışın tek yolunun tüm demokrasî güçlerinin eylem ve cephe birliği olduğuna söyledi.

● DISK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu bir açıklamaya yaparak baskı yasaları ve sıkıyönetimin bir çare olmadığını belirtti, hükümetin işçi sınıfı ve emekçi halkın sesine kulak vermesini, faşizme karşı antifaşist güçlerin safdarında yer almasını istedi.

● Hiçbir ülke bunalımdan sıkıyönetimle çıkamamıştır..

DISK'e bağlı BANK-SEN Sendikası tarafından yapılan açıklamada ise dünyada hiçbir ülkenin işine düşüğe bunalımdan sıkıyönetimlerle çıkamadığına dikkat çekilerek, bu kararın ülkemiz için de geçerli olduğu vurgulandı.

BANK-SEN açıklamasında 1971-1973 dönemi sıkıyönetim uygulamaları örnek gösterilerek, çıkışın sıkıyönetim olmadığı belirtildi. Açıklamada, «Çıkış yolu tüm ulusal demokra-

tik güçlerin eylem ve cephe birliğine sağlamaktır» denildi. Ayrıca, ülkede terörün kaynağı olan, mezhep ayrılıklarının körikleyerek halkı birbirine kırdırarak MHP ve yan örgütlerinin katılması, sorumlularından hesap sorulması istendi.

Demokrasinin rafa kaldırılmasıyla bunalımdan çıkılmayacağına da belirtilirken açıklamada, «Sıkıyönetim, politik bunalımı özenek bir yana daha da bir derinleşmesine neden olacaktır» denildi.

savaş yolunda dünya

Cezayir halkının yılmaz lideri Bumedyen öldü

Üzün bir zamanlar beri ağır hasta olan Cezayir Devlet Başkanı Hayri Bumedyen, 27 Aralık 1978'de hayata gözlerini yumdu.

1955 yılında küçük bir Cezayir kentinde doğan Bumedyen, Tunus Üniversitesinde Arap edebiyatı üzerine öğrenim gördü ve Kahire Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalıştı.

1954 yılında Fransız emperyalizmine karşı başlayan ulusal kurtuluş savaşına katılan Bumedyen, daha sonra Genelkurmay Başkanlığı görevini yürüttü. 1962 yılında Cezayir'in bağımsızlığını kazanmasından sonra Savunma Bakanlığına getirilen Bumedyen, 19 Haziran 1965'de ulusal bağımsızlığın ekonomik bağımsızlıkla gerçekleştirilmesi için yönetime el koydu. Cezayir Ulusal Kurtuluş Cephesi Partisi önderliğindeki bu süreç, 1976 yılında yaşanan yeni Anayasa ile sosyalizme yönelmeye başladı.

Bolivya'da yeni bir dönem başlıyor

Bolivya Komünist Partisi tarafından yapılan açıklamada, ülkede yeni dönemde sonuna kadar güçleri dengesinde önemli bir değişiklik ortaya çıktığı belirtildi. BKF 1. Sekreteri Kolva tarafından yapılan açıklamada, ülkede kısa süre önce yer alan yönetim değişikliğinin bastırıcı etkisi doğurmadığı, bu gelişimin sonucu eski Devlet Başkanı Pereda'nın kişiliğinde toplanan gerici millerist kilitin egelemenin kırılıp, faşist grupların hükümetten atıldığı, yeni hükümetin demokrasizme yolu nu açabileceği belirtildi. Açıklamada, BKF'nin kendi ilgaliteleşme olmasına karşın, yeni seçim yasasının partilerin arası görüşmelerine çağırıldığına demokrasî güçlere açık ilişki içinde bulunan BKF'nin yan örgütlenmesini ilerletme olanaklarının açıldığını ifade edilerek, böylece ülkede yeni bir gücün dengesi oluştuğu belirtildi.

FKO, Pekin yönetimini suçladı

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün sözcüğü durduğunda, «Filistin'in Sesiz Derisinde» yayınlanan bir soruşturma Pekin yönetimi eleştirildi ve şöyle denildi:

«Pekin yönetiminin Sovyetler Birliği'ne olan düşmanlığı ve saldırganlığı, aslında dünya barış hareketine ve bu arada Arap ulusal kurtuluş hareketine düşmanlığı anlamını taşımaktadır. Pekin yönetimi, Filistin harekete yardım etmediğini ileri sürüyor. Fakat emperyalizmin ve sionizmin işbirlikçi içindeki Mısır yöneticilerine a-sırı destek vermediklerini çekiniyor.»

“1979 yılının, getireceği tüm güçlükleri, engellere, acılara karşın; örgütlü, birlikli, yığıt, kararlı savaşımlımızla, işçi sınıfımız, emekçi halkımız, yurtsever aydınlarımız, yığıt gençliğimiz, kadınlarmız ve daha güzel yarınlar göreceğimiz çocuklarımız için; barış, demokrasî, bağımsızlık, toplumsal ilerleme; ve faşizmi inine tıkmaya yolunda ileri bir adım olması dileği ve inancıyla...”

YENİ YILINIZI KUTLARIZ.

savaş yolu

● İzmir'de 56 demokratik örgüt faşizme karşı eylem, cephe, savaş birliği önerdi

İzmir'de 56 demokratik örgüt yayınladıkları ortak bildiride, her geçen gün giderek somutlaşan faşizm tehlikesine karşı, savaşın bir savaşterlik görevi olduğunu kaydettiler. Faşizme karşı eylem, cephe ve savaş birliği yapılması gerektiğini belirttiler.

● İlerici gençlerin uluslararası ilişkileri güçleniyor...

İlerici yarıtelevizyon kuruluşları arasında bir yandan gençlerin birleşme karşı birliği için ardiçin çabası safederken aynı anda uluslararası ilişkilerini de geliştiriyor. güclediriyor. Geçitmiş günler içinde İlerici Gençler Derneği Genel Başkanı Ahmet Muhtar Köknar, Uluslararası Öğrenciler Birliği (UOB) Sekre-

terliğini koruyarak 12-14 Aralık tarihlerinde LeKöze-Kidru toplantılarını başlatmıştı. Katıldığı UOB Genel Başkanı ve Genel Sekreteri ile görüşmeler yapan İGD Genel Başkanı, Afrika ve Asya tika komisyonları ile de bir-dünyaya toplantı yaptı. UOB Sekreteri ile yapılan görüşmelerde ise, Uluslararası Öğrenciler Birliği, İGD'nin 1. Kongre kararları arasında yer alan «16 Mart; Türkiye genelinde emekçi-faşist savaşın gününün ilan edilmesi» ile gün olarak kutlanmasını için etkin çabalar içinde olduklarını belirtti.

İGD Genel Başkanı daha sonra DDGP'nin davetlisi olarak Macaristan'ın başkenti Budapeşte'ye geçti ve DDGP Bürosu'nun haftalık olanagan toplantısına katıldı. DDGP Sekreteri ve ükâdili Komisyonları tarafından bildirilen İGD Genel Başkanı, bu görüşmelerde Türkiye'deki son durum, gençlik sorunları, İGD'nin DDGP üyesi olarak yürüttüğü eylemler hakkında bilgi veren geniş kapsamlı çalışmalarını okudu. Rapör büyük ilgi ile karşılandı.

savaş yolu

SANİTL:

İSTA Haberlik, Yayınlar Ltd. Şti. adına Oya Baydar
Ali İhsan Özgür H. Cahit Çevik
İsmail İnanç

● NÖNTEPE YERİ: Fıratbuluk Sok. No: 4/2 Çarşıbaşı 107. ● TELEKS: 3236
● TLF: 21 28 28 ● ANKARA TENSİLEKİ: Süreyya Çavuşoğlu İstasyonu 7/11
Konya ● TELEKS: 437 D ● ELE: 17 51 36 ● 15 25 25 ● BANGLA DEHAŞ
NO: 9 ● İSTANBUL: Cumhuriyeti-1998 33 ● ABONE NUMARASI: 1225 ● 20
SAYFA 20 TL, 3 AYDA 100 TL, YURTDIŞI ABONE (YURD.) F. Almanya 80 DM, İTALYA 120 LİRA, İSPANYA 80 PİRAS, FRANSA 180 FF, BELGİYE 100 OULDER, ABON DÖNEMİ:
KAZAN 50 TL, ALMANYA 20 € DÖNEM: İnce 100 İspanya, İsviçre 92 FF & İTALYAN KURU
126 100 notaları karşılık 50 TL. ● İZDİR: İsmail Yılmaz (Yayın Kurulu)
● DİĞER: Pehlivan, Hasan, Yavaş, A.Ş. The Editorial ● FLM & MONTAJ: Çelik Gürcü
● BASKI: Hürrem ● DAĞITIM: Hürrem Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.

Yönetimden Büyük hedefleri Hükümeti düşürmek

• Hükümet ve CHP çevrelerine göre seçenek CHP'li veya CHP'siz siyasetim arasıydı

Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit daha bir kaç ay önce kesinlikle siyasetimden gidilmeyeceğini söylüyordu. Ama Kahramanmaraş'ta faşist ve gericilerin giriştiği kitle kitimi neden gösterilerle dayatılan siyasetimden kaçınmadı. CHP kulüsterinde ve CHP ortak grubunda "CHP'siz mi, yoksa CHP'li mi? İşte soru bu şekilde getirilen siyasetimden dayatması, ikinci halyle ehven-i şer olarak kabul görüldü. CHP grubu ve Ecevit, siyasetimin "CHP'lisine" rıza gösterdi.

SIKYÖNETİMİN ÖKÜSDÜ
Kahramanmaraş'ta MHP'li ve AP'li yüzü maskeli faşistlerin giriştiği kitim sürerken 24 Aralık 1978 Pazar günü CHP Genel Yürütme Kurulu'nda tartışmalı bir toplantı yapıldı. Konu siyasetimden. Zaman zaman kırıcı konuşmalarla geçtiği toplantıda 5 yada 7 lide siyasetimden iletme görüşü benimsenmedi.

Pazartesi günü hızlı bir trafik vardı Ankara'da ve mecliste. AP Grubu yaptığı toplantıdan önce önlümler alınmasını kararlaştırdı. AP Grubunda siyasetimden az olduğu, "savaş hali" ilan edilmesini istendi. Aynı saatlerde CHP Grup Yürütüm Kurulu bir yanda, hükümet bir yanda toplantıydı. Hükümette tartışılan konu siyasetimden hangi illerde ilan edilceğiydi. Şerhatin Elcin'in dayatmaları üzerine Diyarbakır ve Mardin, siyasetimden olduğu dışında bırakıldı. CHP Grup Yürütüm Kurulunda ise iki sayıylar siyasetimden ilanına kesinlikle karşı çıktılar. Siyasetimden karşı çıkan Erol Saracanoğlu, siyasetimin ilanından sonra CHP-AP koalisyonunun kendilerine dayatılacağını söylüyorlar. Ahmet Mevlid de İran olaylarına değinir, siyasetimin bu olaylardan bağışını düşünülmeceğini söylüyor. İki sayıylar da siyasetimden emperyalistlerin dayattığını dile getiriyorlar.

Başbakan Kurulu toplantısının ara vermesi üzerine toplanan CHP ortak grubunda siyasetimden konusu tartışıldı. Hırcok sayıylar siyasetimden çeşitli nedenlerle istenmesini söylüyorlar. Necati Cebesiz siyasetimden karşı bir konuşma yaptı. Cebesiz bir büreyse teröristleri seçilen şekilde genelmeceğini o kadar hızlı tahli edememek olduğunu, hükümetin askeri yettim için değil faşizme karşı demokrasiyi güclendirmek için kurulduğuna değinir.

Geçtiğimiz Pazartesi günü saat 17.30'da Başbakan Ecevit grup toplantısından çıkarak Cumhuriyet Köprüsüne yürümeye gitti. Bakanlar Kurulu toplantısından alınan siyasetimden kararını Korutürk'e bildirdi. Ardından, Demirel köşkün yolunu tuttu. Demirel köşkün

çıkarken neşesinden yanına varılmıyordu. AP Genel Başkanı Kahramanmaraş'ta yürüyen insanın öldürüldüğünü unutmuş, güllükler dağıtıyordu.

CHP Grubu 23.30'da ertesi sabah toplantıya hazır davul-göğlek, Bakanlar Kurulu yeniden toplandı ve bu toplantıda 03.45'e kadar sürdü. Toplantı sonunda 7 lide siyasetimden ilan edildiği Başbakan tarafından açıkladı. Sali sabahı CHP Grubu tartışmalı toplantılarında birini daha yaptı. CHP'nin sol kanadını oluşturan sayıyların basını çektiği kalsabalık bir grup, siyasetiminin onaylanmasını karşı çıktı.

Bir CHP'li sayıylar bir senaryonun kendilerini oynatılmak istendiğini söylüyor. İki üç ay içinde bu kez de CHP-AP koalisyonunun dayatılacağını belirtiyor. Hatta kulüsteri söylentiler daha da iletir gidiyor, bazı generallerin siyasetimden kararının yanlış sırada başbakanlıkta olduğu bildiriliyor.

Yapılan oylamada 118 CHP'li siyasetimden "Evet" derken, 63'ü karşı çıktı. 11'i çekimser kaldı. Karar grubu başarıyla niteliktir.

Siyasetimden onaylanmasını yaptığı TBMM ortak toplantısında da içleri Bakan İrfan Özalp'ın ilginç bir konuşma yaptı. Özalp'ın, Maraş kırımı ile ilgili faşistleri suçlamamalı. Lafı geveledi durdu. Ecevit ise yaptığı konuşmada siyasetimden demokratik hukuk kurallarına uygun biçimde yürütüleceğini

söyledi. Oylamaya geçildi ve 337 parlamenterin "Evet", Başbakan Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz'ın "Evet", Metin Tokeri'nin ise "Çekimser" oyu ile siyasetimden onaylandı.

CHP'nin sol kanadını oluşturan bazı sayıylar grup kararını çiğnemek için toplantıya katılmadılar. 12 Mart siyasetimden mahkemelerinin sanıklarından Altan Öymen, Uğur Akcaoktan ve Şerafettin Elçi siyasetimden "Evet" dediler.

İKİNCİ ADIM: HÜKÜMETİ DÜŞÜRMEK

MHP ve AP'nin büyük bir seviñle karşıladığı siyasetim yuhurülüne niretkin. Millet Meclisi'ne yeni bir senaryo önergesi verildi. AP-MHP ortaklığında verildiği önerge hükümeti düşürmeye yönelik. Önerge sahipleri yeni hükümetin düşürülmesini çabaklaştırmak için daha önce verdikleri önergeyi de emperyalist ve gericilerin de işlevine hayalleri olan bir CHP-AP koalisyonu, veya partiler üstü hükümet veya AP ve MHP'nin tabanını oluşturaacağı bir bakışınını (!) başkanlığında idki hükümet formülleri için daha iletir ortam bulunamaz. Şimdi sermaye çevreleri, parlamentoda AP-MHP eliyle yürütülen bu cabalarından güclendirmek için öneri ve ralsmalarını ekkik etmiyorlar. Hükümetin durumunu ise, faşizmin daha da tirmanmasını karşı güttereceği direnç ve kararsızlık bileyecektir.

TKP Program davası Sıkıyönetim mahkemesine gönderilmek isteniyor

Orun Yayınları sorumlusu Ahmet Taştan hakkında TKP Programı'nı yayınladığı gerekçesiyle açılan davanın ikinci duruşması 28 Aralık günü İstanbul İkinci Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapıldı. Duruşma, upki birincisiyle ilgili büyük ilgi gördü. Duruşmaya, çok sayıda izleyicinin yanı sıra 49' aşkın savanma avukatı katıldı.

Yeni savcı, savanma avukatlarının birbiri duruşmada, 141-142'nin maddelerinin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasını yolundaki isteklerini reddedilmişler ittedi.

Mahkeme heyeti, re'sen 3 dakikalık duruşmada, siyasetimden ilan edildiğini, siyasetimden kararnamelemleri henüz ellerine geçemediklerini, kararnemelerin okunmasını ve üzerinde düşünülmesini için duruşmanın 26 Ocak 1978 gün-

üne ertelenmesi kararını verdi.

Savanma avukatları, davanın, sıkıyönetim mahkemesine devredilmesini için duruşma yargılamasının belli bir safhada içinde olduklarını belirttiler. Bunun anlamını ise, bu programın yayınlanmamasını, siyasetimden gereklerini olaylar içinde mütalaa edilmesini, ilki doğrudan yanlış bir değerlendirilmeye dayandığı şeklinde açıkladılar.

Sıkıyönetim ilanından 9 ay önce yayınlanan TKP Programı ile ilgili davanın, bugün sıkıyönetim mahkemesine devredilip edilmemesine tartışılmasını, Başbakan Ecevit'in siyasetimden ilgili sızterile aşıtkan çelişiyor. Demokrasiden yana bütün gücler, bu dava sırasında örülecek kararsız girişimler karşısında sessiz kalınmayacaklarını belirtiyorlar.

141-142'nin kalkması istemi yineleni

27 demokratik kitle ve meslek örgütü Ankara Şubesi Başkanları ortak bir açıklama yaparak 141 ve 142 faşist maddelerinin kaldırılması mücadelesinin güncel bir görev olduğunu belirttiler. Açıklamada, faşist Mussolini İtalyan'dan alınan bu maddelerin başta ilk sanıf olmak üzere tüm emekçilerin serbest olduğunu ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtladığı vurgulanarak "Günümüzde 141 ve 142'nin mahkum edilmesini ve kaldırılmasını için etkin yığınınız mücadele vernek, tek basına demokrasinin, iletirlicinin şartıdır. Bu nedenle mah-

kemeler, yargıclar 141 ve 142'ne maddelere göre yargılanan yurteskerleri, demokratları yargılamakla vazgeçmeli, doğrudan 141 ve 142'ne maddeleri yargılanmalıdır" denildi.

141 ve 142 maddelerinin kaldırılması istemlerini yinelenen örgütler arasında TÖB-DER, TÜTEB, TUMAS, TUMOD, TDS-ER, Ankara Tabip Odası, İKD, TRT-DER, Haber-Der, Bank-Der, Enerji-Der, İGD, İLD, GİRNEK-ER, kentinde bulunan Devrimci Gençler Derneği, Sosyalist Gençler Birliği, Ankara DHKD, AKOK da bulunuyor.

Ferhat Süysüz Giresun'un Görele İlçesinin Çavuşu Bucağında!

Sadımaların, Cesaretinin kecan ve hali yakalanamayan faşist kaatillerden Ferhat Süysüzün Giresun'un Görele İlçesinin Çavuşu Bucağında olduğu biliniyor. Görele Kaymakamına yazılı olarak Osman Yalı Yardımcısı Osman Bekere sözlü olarak yapılan ihbarlara karşın, Süysüz kendi memleketi olan Çavuşta çok rahat geziyor. Yöredeki iletirliciler, derinlemesine yapılan sahdırlara katılıyor. Adam öldürüyor. MHP İle Kongrelerinde görev alıyor.

"Süysüz"ün 10 Aralık 1978 gününden bu yana Çavuşta, Çavuşlu'ya 5 kilometre uzaklıktaki Eynesil'de Eypiyere İlçesinin Yalılıdere Bucağında, hiçbir engel kalmadığı görüldü. Görele ilçesindeki 13 Aralık'ta yapılan Eynesil MHP İle Kongresinin Süysüzün Çavuşlu'ya bu basını alınmasını dağıtımını örgütlediğini açıklama söylüyorlar.

Süysüz, Eynesil'de bölgenin önemli faşistlerinden olduğu söyleniyor. Tufan, eskinin soyadına İzzet olan Bekir'in evinde katıyor. Könyula ilgilenen ve Bekir Tufan'ın evini soran bir gazeteci, iki faşist tarafından soruyorsa çekilmek istemiyor. Bekir'in arkadaşları ile Süysüz'ün uzaklaşarak çavını kurtarabiliyor.

KAYMAKAMA YAZILI BİLDİRİLTİYOR

Faşist katil Ferhat Süysüzün Çavuşlu İlçesinin Yalılıdere Bucağında, Çavuşlu yöresinde olduğu çoğunlukla Çavuşlu'da kaldığı görüldü. Kaymakam'ın yazılı olarak bildiriliyor. Ancak, kaymakamın hiçbir işlem yapmadığı görüldü.

Kaymakamdan umut kesilince oğul Giresun Milli

Etilim Müdürü ile Giresun Vahi Yardımcısı Osman Bekere sözlü olarak bildirildi. Vahi Yardımcısının cevabı, "Büce de biliyoruz Ferhat Süysüz Eypiyere İlçesinin Yalılıdere Bucağında olduğu ve tehlikeli" oldu.

Kaymakam biliyor, vailik bilmiyor. Bu arada Ferhat Süysüz eylemlerini sürdürüyor.

İKİ DEVRİMCI ÖLDÜRÜLÜYOR

Bu arada, Tirebolu'da iki devrimci öldürüldü. Görele tankları, Bidevrimde olayında Ferhat Süysüz'ün dolaylı görev aldığı söyleniyor.

Giresun ve İlçelerinde bir faşist katil ölini kolunu salıya sallaya doluyor. Çınayeti oluyor. Kaymakam vailisi alabiliyor" demekle yetmiyor. Halkın can güvenliğinin sağlanmak artık kendisine düşüyor.

Sadecce bu olay, siyaseti emperyalist sorumlularını, emperyalist iletirlicilerini, emperyalist kilitlerini bulunduklarına bunla kitlelerin pozurumunu göstermesi açısından ibret vericidir.

İşçular, DiSK'e tarihsel görevler yüklüyor

DiSK Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi, geçtiğimiz hafta içinde, iki gün süren ortak bir toplantı yaptı. Toplantıda Kahramanmaraş kitle kurumu ve sikiyönetim tartışıldı. Toplantıya, DiSK tabanının üçte birinden fazlasını temsil eden dört sendika çağırılmadı. Lastik-İş Genel Başkanı Rıza Kuas, böylesi önemli bir toplantıya Maden-İş'in de, Bank-Sen'in de Bay-sen'in de katılımı gerektiğini söyledi. Bu öneri, taraftar topladı. Çıkan tartışma nedeniyle, DiSK yöneticileri, konunun Yürütme Kurulu tarafından görüşüleceğini söylediler ve toplantıyı kapattılar. Aynı günün akşamı, (Salı) demokratik platforma katılan örgütlerle yapılan toplantıda DiSK Genel Sekreteri İşçular, yapıpca eylem birliği konusuna Yürütme Kurulu'nun görüşüğü, demokratik örgütlerle sınımlık söyleyecekleri birşey olmadığını açıkladı, önerilerini almakla yetinileceğini belirtti. Önerileri ise ortak kararlar varılmadı. Platformun bu toplantıda böylece sona erdi.

yeni koşullarda yeni biçimler ve yeni etkinlikler kazanmak zorundadır. Kuskuzsu bu etkinlik için 5 dakikalık saygı duruşları yeterli değildir. DiSK

antifaşist savaşımın safalarında yerini etkin biçimde almak zorundadır. Kendi içinde böyle bir yer almaması engelleyici tüm unsurları geri-

leterek, yanlış kararları düzeltmek, antifaşist güç ve eylem birliğine her türlü önyargıdan uzak olarak yaklaş...

Sikiyönetimin ilan edildiği koşullarda, tüm kamuoyunun sonucunu beklemediği DiSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi ortak toplantısının ikinci gününde Kahramanmaraş kitle kurumu protesto faaliyetine için tüm işyerlerinde 5 dakikalık bir saygı duruşu yapılması kararlaştırıldı. Ancak toplantıda dört sendika yine çağırılmadı. Özellikle Lastik-İş, Asker-İş ve ASK Sendikalarının dört sendikamın toplantıya katılmaları için direnmesi, sonucu değiştirmişti. Tartışmanın en sıcak anında, Lastik-İş Sendikası Genel Başkanı Rıza Kuas, kalp krizi geçirdi. Hastaneye kaldırıldı. Toplantı kapattı.

28 Aralık'ta, DiSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi ortak toplantısında alınan kararlar kamuoyuna açıklandı. Açıklamada «DiSK, temel hak ve özgürlükleri asla kayan bir yönetim biçimi olan sikiyönetime karşıdır» deniliyor, sikiyönetim uygulamalarının egemen sınıfların var olan sömürü ve baskılarına daha da artırıcı sonuçlara neden olduğu bildiriliyor. CHP'nin faşist karakterli kararları savagını vermediğine değiniliyor, şöyle deniyor: «İşçi sınıfına ve emeği halka dayandıran, onların varolan ekonomik ve demokratik sınırları özgürlükleriyle genişletmeden faşizme karşı mücadele edilemez. CHP ağırlıklı hükümet bu geçerçi tüm olarak kavrayamamıştır.» DiSK ayrıca 5 Ocak 1979 Cuma günü saat 11'de, «bahane kadar olan bütün insanlarımız, özellikle Kahramanmaraş katliamını protesto için, başta DiSK'e bağlı işçiler olmak üzere tüm işçileri ve tüm emeği halkı ölenlerin anısına 5 dakikalık saygı duruşuna» çağırıldı.

Günün koşulları, yüzyünelere işçiyi barındıran ve sınıf sendikacılığı geleneğine sahip DiSK'e büyük görevler yüklemiştir, orta dikkatlerin odak noktalarından bir haline gelmektedir. DiSK, sikiyönetime karşı tavır ve olaylara köyüğü, tehlil kaçıt üzerinde bırakılmamak zorundadır. Bu Türkiye işçi sınıfı ve Türkiye emeği halkı açısından DiSK'e büyük ve tarihsel görevler yüklemektedir. Bu görevlerin üstesinden gelinbilmesi demokrasi güçleri içinde ve en dışta, bölümlü, birleşik zarar verici, eğerden düşürülen tutumlardan kaçınmak olanaklıdır. Bunun en somut ve yakın örneği dört sendikaya karşı takinlanı tavrıdır. Demokratik hak ve özgürlüklerin korunması savagını,

İsdemir'de işçilerden her ay spor kulübü adına kesilen paralar nereye harcanıyor?

İskenderun Demir Çelik tesislerinde, Çelik-İş yöneticileri tarafından 1973 yılında kurulan bir kulüp var. İskenderun Demir Çelik Gençlik Kulübü. Kulübün Yönetim Kurulu üyeleri arasında, Çelik-İş Sendikası Başkanı Ali Ulukanlıgil, yine aynı sendikadan Znel başkan Abdullah Kuzulu bulunuyor. Çelik-İş yöneticileri yaptıkları bir sözleşme, işçilerden her ay spor kulübü için belirli bir ücret kesilmesini kararlaştırmışlar. Ve tüküklerinde «Her İskenderim işçisi kulübün

fahri üyesidir» demişler. İşçiler İskenderim'de çalışan 18 bin 500 işçinin tümünden her ay dönder lira kesildiğini bildiriyorlar. Yani ayda 74 bin lira. Bu zamana dek işçilerden kesilen paraların, kulüp tarafından yapılan harcamamın kat kat üstünde olduğunu belirten İskenderim emekçileri, soruyorlar: «Bu paralar nereye gidiyor? Nerelere harcanıyor?»

Spor kulübünün şimdiki üye sayısı 368. Kulübü üye olmak için başvuran kişiler sırası faşist sendi-

ka Çelik-İş yöneticileri tarafından «Neden üye olmak istedikleri» konusunda sorguya çekiliyorlar. İşçiler kulüp içinde güreşçi, antrenör, hakem kadroları adı altında siyilli faşistlerin görev aldıklarını söylüyorlar. Antrenör kadrosuna aittir bir komandanın, aynı zamanda Ankara MKF Kurumuna bağlı bir sporinde de görev yaptığı söyleniyor. Bu kişilerin İskenderim Genel Hizmetler Müdürlüğünden de tam mesai ücreti aldıkları belirtilmektedir.

YENİ KOŞULLAR ELVERECEK Mİ?

Türk-İş'te Nisan ayı büyük kongresinin senaryosu şimdiden hazır

Türk-İş'in olağan büyük kongresi, koşullar değişmesi Nisan 1979'da yapılacak Nisan'daki kongrede oynanacak oyunun senaryosu ise şimdiden hazır, oyuncuları da provolara basıldı. Her bir piyese oyununun önceden söylenmesi seçimler açısından iyi değildir. Ama biz Türk-İş oyununun sonucunu bekliyoruz. Kongre öncesi arluk yorulduğuna bir daha aday bilmezler diye söyleyecek olan Halli Tug, Genel Kurul sürecinde, Türk-İş'in bölünmesini önlemek için büyük bir «fedakarlık» yapacak gözüküyor. Yönetim, yeniden Genel Başkan olacak.

Kongrede asi birleşik ekleme ise Yürütme Kurulu üyeleri için verilecek. Şimdiden tüm Yürütme Kurulu üyelerinin değişeceği yerlerine de sosyal demokratlar tannan bazı isimlerin geleceği

söyleniyor. Kuskuzsu son günlerdeki gelişmeler, her şeyi altüst etmeye ve sosyal demokratlara haldı havat hakkı kahrına... Kulliste dalan isimler arasında Türk Harp-İş'in Genel Sekreteri Yılmaz Ökret, Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Sarac, Toksof'ten bir süre önce ayrıldığı bulunan Bilal Şişman ve Cahit Erman da var.

Yürütme Kurulunda sınımlık deklameyecekleri bildirilen tek isim «İşçular diye tannan ve tabanda da sevilen, eylem birliğine pek karışmayan, Halli Tug'a büyük sadakati olduğu söylenen Ömer Ergün. Tunçda Yürütme Kurulunda ki diğer üyelerden Sadık Süleim, İhsan Öktemir'in ve Fikret Fazlı'nın bir daha seçilmelerini istemediğini çevresinde söylemekten kaçınıyor.

Genel Kurul sonunda görüşme kalesini şimdiden belirlen Tunç-

yanı sıra için biraz heyecanlı olabileceği için bazı adayların isimleri de piyasaya sürülüyor. Örneğin CHP Ankara Milletvekili Kenan Durukan bunların arasında.

Sarı sendikacılığın yıkılmaz isimlerinden olarak tannan ve Petrol-İşte tutunamadıkları sona parastite Türk-İş Bölge Temsilcilerine İnen İsmail Toprak da Genel Başkanlığa hoveslenenler arasında. Genel Başkanlık için Türk-İş'teki APİİ sendikacıların sınımlık düşündükleri bildirilen aday ise Deniz Ulaş-İş Sendikası Genel Başkanı Emin Kul.

Kuskuzsu bütün bu gelişmeler, sikiyönetim sonrası Türkiye'de nezer olup bileceği ile yakından ilgili. Türk-İş'teki pazarı, sikiyönetim ve faşizm ola ki «hozar»

ilaç kutluğunu ve pazarlığını ilaç tekelleri yaratıyor

Pilyasada gene ilaç kutluğu var. Hastalar eczane kapılarında türlü ilaç buluyorlar. İlaç firmaları birer zincir zincir getirmeye zaman tabelalarını gene yineliyorlar. Sağlık Bakanlıca zaman yapılmayacağı söyliyor. Buna kimse şaşmıyor, tüm bakanlar hep böyle söyler. Artından ilerde böyle hergeze zaman geliyor.

Yıllardır bu böyle geliyor. İlaç sorunu yıllardır gazetelerde önemli konular arasında yer alıyor. İlaç firmaları ne zaman sağlık bakanlığında zaman talebinde bulunuyor, ardından ilaç kutluğu da başgösteriyor. Bu kutluğun tekeller tarafından bakanlıktan zam koparılabilir için yapıp olarak yaratıldığını artık herkes biliyor.

NASİL YAPIYORLAR?

Su günlerde ilaç tekelleri ile Sağlık Bakanlığı arasında zam pazarlığı sürüyor. Halkın bundan nasi ettilerini somut olarak görüyor. Kapsül şeklinde ambalajlanmış AMPİCİLİN sınıfı ilaçların bir tekli bile eczanelerde bulunmuyor. Çünkü bu ilaçları bulamazsınız. Her nezdin bakanlık tarafından onaylanmadı. Bu arada bu ilaçların bulunmamasından doğan kamçıyla tepkisi bakanlık üzerine yöneltiyor. Eczacılar ve ila üzerinde ilgili ise bu ilaçların imalatçı fabrikaların depolarında stok edilmiş durumda bulunduğunu iddia ediyorlar. Zam talebi kabul edildikten sonra yeni fiyatla piyasaya hemensiz çıkıyor.

Diğer yandan Türkiye Eczacılar Birliği Merkez Heyeti'ne bildirilene göre ilaç tekelleri Ortadoğu ülkelerine de kaçakçılık kanalıyla ilaç satıyorlar ve yurt içinde ilaç sıkıntısının doğmasına yol açıyorlar. Kıpı kıpı dolara karşı toplanan devletler üretimi sağlanan ilaçları böylece yurt dışına kaçak olarak aktılıyor.

Bir yandan ilaç tekellerinin boyasına çıkıyor, sorunmuş uygulamaları, bir yandan da döviz sorunlarının ilaç için gerekli maddelerin ithalinde zaman zaman aksamaları yol açması sonucu, insanların sağlığını tehlikeye atan ilaç yükümlü oluyor.

FİYATLARI NASİL YÜKSELTIYORLAR?

Ilaç fabrikatörleri de diğer patrollerin gibi mallarına zam isterken iki yıldı bir yükselen işçi ücretlerini iyice abartarak öne sürüyorlar. Üzerlerinde yeterli denetim sağlanmadığından istedikleri fiyatı bakanlığa kabul ettirebiliyorlar. İlaç fiyatının şaplanması uygulanan sistem, tekellerin istedikleri fiyatı kabul ettirebilmelerine olanak sağlıyor. Sanayi maliyeti esas sistemyle ilaizin fiyatı şöyle saptanıyor:

Sanayi maliyetinin şaplanması için ham madde, yardımcı maddeler ve ücretler, ambalaj malzemesi ve diğerleri, imalat, imalat gideri topluyor. Sanayi maliyeti belirli sayılarıyla carpılarak ücretleri kalı bulunuyor.

Sanayi Maliyeti :
2.50 TL. ye kadar ise 0.50 ile carpılır.
2.50-15.00 TL. arasında ise 0.30 ile carpılır.
15 TL'nin üzerinde ise 0.30 ile carpılır.

Ücretli katkı - sanayi maliyeti - Ücretli satış fiyatı =
Depocu satış fiyatı + yüzde 9 =
Depocu satış fiyatı + yüzde 25 =
Eczacı satış fiyatı verir.

İlaç tekelleri bu formülasyonda ithal edilen hammaddeleri fiyatını da olduğundan fazla gösterebiliyor. Çünkü çoklusu tekeller yurt dışındaki ilaç firmalarından alırken bu maddelerin fiyatlarını kendileri belirliyorlar. Önceki yıllarda meydana çıkarılan ve dünya piyasaları ile Türkiye'ye ithal fiyatları arasında uçurumları olan birkaç ilaç şunlar :

İlaç hammaddesinin adı	Dünya fiyatı	Türkiye'ye ithal fiyatı
Bellatone Total Alkoloid	1.80 Dolar	457.50 Dolar
Chlorobizolazasin	57.00	738.37
Chlorithiazide	6.00	83.62

Bunun yanı sıra denetimi olanaksız olan fire, propaganda, satış güdülmesi de kolaya geçirilerek market hesabında gösterilebiliyor. Jelatin ambalaj kullanılması bakımından terah edilmiş gerektirilmiş halde, size ambalaja rağbet ediyorlar. Bu da oranlarının artmasına yardımcı ediyor. Bu arada yine ambalaj gösterisi, jelatin ambalaj olarak piyasaya sürülmesi olaylarına da rastlanıyor.

Bu yöntemlerle maliyeti iyice artırılan ilaç üreticileri, depocu ve eczacı kârları eklenince, ilaç alıcuya yaklaşık maliyetinin iki katına ulaşıyor. Bu yollarla sağlanan ilaç fiyatını Sağlık Bakanlığın bünyesinde oluşan bir komisyon belirliyor. Maliye ve Ticaret Bakanlığın uzmanlarını bu komisyonunda bulunmasına yeterli mali denetimini yapılmaması olanak veriyor. Bu konuda yapılan bir girişim ise tekellerin bakanlık politikasını etkileyen güçleriyle önlendi ve eski uygulama yürürlüğe kaldı.

İLAÇ ENFLASYONU

Coklusu ilaç tekellerinin yurdumuzu girmesi 6224 sayılı "Yabancı Sermayeye Teşvik Kanunu"nın kabul edilmesinden dolayı İlaçlar pazarı, kır transferi ise de finansman olmaksızın ile yeni firmaların çok daha geniş avantajlara sahip olan yabancı tekeller için yurdumuzu bir somun alanı olarak Ayrica sağlanmasını engellemeye ve yok olmasına yabancı tekellerin ile yatırım ve üretimdeki paylarının şereki artmasına yol açtı.

Bes yığı kalkınma planlarında yabancı ilaç firmalarının hammaddede üretimine yönelmeye öngörülmesi rağmen, ilaç üretimi, etken madde ile de yardımcı maddelerin bastı karışırına ve ambalajlanmasından öte gidemedi. Bugün üretilen ilaçların yüzde 90'ına yakın dışardan alınıyor. Acilinde yurdumuz gerek madensel, gereksinmesi bitkisel zenginliği ile ilaç hammaddesi bakımından zengin bir potansiyele sahiptir. Ancak bu potansiyele değerlendirilerek bir yana, ilaç üretimi tam bir özgür hovaradlığı görülmüyor.

Sağlık Bakanlığının ruhsatı alınmış yirmi birim üzerinde ilaç yurdumuzdan halen 3000-4000 dolayında olanları üretiliyor. Sağlık Bakanlığının ilkesiz ruhsatlandırma politikası, tedavisi değeri taşıyan her ilaç formülasyonuna ruhsat vermesi ilaç enflasyonunu körükliyor. Buysa yardımcı maddelerin bir yana bırakacak olursak, bu kadar ilaç 200 dolayında ama aktif maddeden üretiliyor. Aynı kimyasal maddeyi içerdiği halde çeşitli firmaların tekrar tekrar üretilmesi (çift patentler) piyasaya sürülen saşım ilaç var.

Örneğin, Amranyesine, Biotetra, Tetra, Teramin, Tetramin, Tetra, Tetra, Vitim, Viosin, bu ilaçların tümünü (tasarım) aynı ilaç firması üretiliyor. Aynı ilaçta aynı etken madde kullanılıyor. Aynı ilaçta aynı etken madde kullanılıyor.

NE YAPMALI?

Böylece piyasaya sürülmüş ilaç tekeller ve güdülükleri yararına bir üretim, yeterince denetimi, bulaşımını zorlaştırıyor. Örneğin, Dünya Sağlık Örgütü'nün, Bellatone olan ilaçların için 20'e yakın maliyet yeterli olabileceğini bilimsel verilerle kanıtlandı. Öte yandan, bir de sosyalist ülkelerin, bu konuda tuttukları yolu da öğrenmek gerekir.

Ölkemizde, bu savurganlığın ve şerekinin önlenmesi, bu alejeyin değiştirilmesi için önemli görevleri maddelerin ithalâtının devlet elyine alınması ve özel kamu kurumu yönetimine geçirebilir. Ama tekellerin bastı

buş istid denetim altına alınmadıkça onların aşırı kârları önlenmedikçe, (bu sağlık hizmetleri) devlet elyine yürütülmeyeceği, sorunun çözümü kuvayımacağı ortadadır. Türkiye için sınıfının ekonomik yaşamını düzenlemeye ilişkin görüşleri arasında, ilaçe bu nedenle tüm yabancı tekellerin, tüm emperyalist kuruluşların sermayelerinin kamulaştırılması, yeni sermayeçiliğin tüm biçimlerine son verilmesi yer alıyor. Uluslararası tekellerin hakimiyeti aşılması, sosyalizm, demokratik devrimle bir kırın zorunluluğu ortadadır.

Devalüasyonun nimetleri

IMF yüzde 40 oranında yeni devalüasyon. Bu istide de boyun eğilirse, yaklaşık son 15 ayık sürede Türk parasının yabancı paralar karşısında uğradığı değer kaybı, yüzde 80'e ulaşmış olacak. Bildiği gibi, 21 Eylül 1977'de yüzde 10 ile 1 Mart 1978'de yüzde 30 olmak üzere iki devalüasyon yapılmıştı. Yapılan yüzde 40 oranındaki bu iki devalüasyon, yalnızca Türk parasının ABD Doları karşısında uğradığı değer kaybını göstermektedir. Bu iki büyük operasyon dışında, son bir yıl içinde, ABD Dolarının sabit tutulmasına karşılık Türk parasının öteki yabancı paralar karşısında iki değeri, tam altı kez düşürüldü. Bu uygulamaların sonucunda, ABD Doları karşısında uğradığı yüzde 40 değer kaybına karşılık, Türk parası, Alman Markına oranla yüzde 74, Belçika Frangına oranla yüzde 69, İsviçre Frangına oranla yüzde 123 ve Fransız Frangı karşısında da yüzde 85 değer yitirdi.

Devalüasyonun nimetleri var mı!

Devalüasyon, dışalım ürünleri fiyatlarının Türk parası türünden yükseltmesini, dışalım ürünleri fiyatlarının da yabancı para türünden düşürülmesini demektir. Kuramsal olarak, devalüasyonun, dışalım, şimlatıcı, dışalım artırıncı bir nitelik taşıdığı öne sürülür.

IMF, Türkiye'ye yeni devalüasyonlar dayatırken, bu konuda, ekonomi politikları burjuva çözümlenmesini gerektirecek olarak gösteriyor.

IMF'ye göre, yüksek oranlı bir devalüasyon yabancı ülkelerin yükseltileceği, Türkiye'nin dışalım, önemli oranında gerileyecektir. Buna karşılık yabancı ülkelere satılan ürünlerin fiyatlarını düşürüleceğini, Türkiye'nin dışalım büyük oranda yükseltecektir...

Görünüşte kısımlarında, ne ekonomi politikları burjuva çözümlenmesinin, ne de IMF'nin öne sürdüğü bu gerekçenin, gerek bilimsel ve gerekse pratik olarak, hiçbir anlamı hiçbir geçerli yanı yoktur. Çünkü, bu kuram, devletin tekelleri adına ekonomiye ve ticarette müdahale etmediği,

herin, tüm emperyalist kuruluşların sermayelerinin kamulaştırılması, yeni sermayeçiliğin tüm biçimlerine son verilmesi yer alıyor. Uluslararası tekellerin hakimiyeti aşılması, sosyalizm, demokratik devrimle bir kırın zorunluluğu ortadadır.

Varolan sistem verileri, İken Türkiye, ne bir yeni devalüasyon, ne de bir başka önleme, dışalımını şimlatıcıyacak. Çünkü, Türkiye'nin dışalımının yüzde 97'si, hammaddede, sermayeli, montaj malzemesi ve yatırım malıdırından oluşuyor. Döviz kutluğünü nedeniyle, dışalım taleplerinin yeterince karşılanamayacağı sonuçları, 1977 ve 1978 yıllarında %30'ü bir ölçimde gözlemlendi. Fakat dışalımın ön düşüş kalınma hızı, enflasyon ve istisik oranlarının en yüksek, son iki yılda yaşandı.

Aynı biçimde, yeni bir devalüasyonla, Türkiye'nin dışalımını artırmaya olanaklı değildir. Türkiye'nin dışalımını dış ülkelerin çoğunu, tarımsal ürünler oluşturmaktadır. Ve bu ürünlerin dışalımında da, dışım bir ölçüde düşürülürken, dışalımın dışımını ne gelinece: Yeni varolan sistem ve bağımı sanayi yapısı yeni İken, Türkiye'nin yurt dışına sanayi ürünleri satılabilmesi olanaklı değildir. Çünkü, Türkiye'nin sanayi ürünlerinin fiyatları, dünya ölçülerine oranla en az 2-3 kat daha pahalıdır. Kaldı ki, Türkiye, emperyalist - kapitalist sisteme bağlılığı ve içinde bulunduğu sistemde pazarlık gücünün olmaması sonucu, dünya ölçülerine oranla hayli çok oranla tektirli ürünlerine bile dünyaya pazarlarında müstere bulunuyor...

IMF'nin devalüasyon istisi bosuna değil

Ne var ki, IMF'nin yeni devalüasyonları dayatması basuna göreldir. Fiyet, devalüasyon, Türkiye'nin dışardan satın aldığı ürünlerin fiyatlarını, aynı oranda pahalılaştırılması demektir. Son yapılan iki devalüasyonla, IMF'nin parasının yabancı paralar karşısında değeri yüzde 40 oranında düşürüldü. Başka bir deyişle, yurt dışından satın aldığımız malların fiyatları, yüzde 40 arttırdı.

Bunun anlamı şu: Türkiye, 1977 yılında, yaklaşık 6 milyar dolar büyüklüğünde dışalım yaptı. Bu büyüklük, Türk parası olarak, 105 milyar lira ediyor. Yine yüzde 40 oranındaki devalüasyondan sonra, Türkiye ekonomist aynı malları satın alabilmek için, 160 milyar lira ödemek zorunda kalıyor. Aradaki 55 milyar lira, sanayisiz kapitalist sistem, onların çoklusu tekelleri aldı götürdü. Bunun fatürasını da, köylü ve kentlisyile, emeçli kitlelere ödedi... Başka bir deyişle, yüzde 40 oranında bir devalüasyon, aynı yıldı ortalaması 55 milyar lirak yeni bir emperyalist soygun, Türkiye ekonomisine ve emeçli kitlelere yeni bir yük getiriyor...

Sıyönetime giden yol, kurumlardan geçti

ÇÖZÜMLER

Bir süreden beri tirmandırılan faşist terör, planlı saldırılarla provokasyonlar, Kahramanmaraş'ta aylarlığı yeni bir boyuta ulaştı. MHP başta olmak üzere tüm faşist ve faşist çevrelerden yükselmekte olan sıkıyönetimci çıkışları, amaçına erdi ve faşist diktataya doğru giden yolda önemli bir adım attı. Tüm faşist ve faşist çevreleri, amaçlarına varmakta bir adım saydıkları sıkıyönetime giden yol, tek tek faşist saldırılarla yetmeyince, planlı, örgütlü bir kitle kurumundan geçti. CHP ayrılık hükümetinin sıkıyönetime direnen kanatları da belirli basamak karşısında, aslında hükümetin iflas ve sonu anlamına da gelebilecek sıkıyönetim, sevets dediler.

Kahramanmaraş olaylarını izleyen sıkıyönetim karar meclislerinde oylanırken, bir kısım CHP milletvekillerinin ve MSP milletvekillerinin sıkıyönetim oylamasına gelmedikleri görüldü. CHP grubundaki tartışmalarda ise, pek çok MHP'li parlamentoların, bunun CHP hükümetinin iflası, CHP'nin ve demokrasinin de sonu olacağını, hükümetin beceriksizliğini doğduğunu, iplerini elde tutulamayacağını ileri sürerek sıkıyönetim kararına karşı çıktılar.

İçleri Bakan'ın sıkıyönetim oylamasından önce yaptığı konuşmada -öteden beri süredir "sağa da sola da tutunuyula" artık kimselerin MHP'leri yönetiminde faşist çevreler olduğunda kuşku bulunmayacağı" saldırganları gözlemler olayların "aşağı" tarafından tahrik edildiğini söylemesi yani eski tutumun faşizmi eğilemedi bile sürdürebildi dikkati çekti. MHP'ilerin ve AP'lerin, olayları -kendileri de gerçek yüzünü bildikleri halde- kestirip atarak destek vererek demagogun en iyi örneklerini vererek anlamlarına da, gerçek suçluların kimler olduğunu ipuçlarını veriyordu.

Kahramanmaraş olayları ve onu izleyen sıkıyönetim, tek cümlede özetlenecek olursa, MHP ve gizli örgütlenmiş okullarda ve yarıokullarda AP semestriye süğünme, ondan destek bulmuş; CHP ayrılık hükümetinin faşizm karşısında ikirektili tutumundan, kararlılığında küçalmıştır.

Kahramanmaraş kitle kurumu, gösterimle istendik gibi bir alvev-sunni çatışması değil, Kuşkusuz bölgeci mezhep farklılığından yararlanılmıştır. Ancak Kahramanmaraş kitle kurumu, resmi ölçü sayısının 100 civarında, gerçek rakamının ise bunun çok üstünde olduğunun bilindiği bir faşist katliamdır. Yine bu kitle kurumu, CHP ayrılık hükümetinin iktidarda gelmesinden bu yana MHP'ye bakış gücünün, gerçek AP'nin desteklediği kitle kurumlarının, ilki değil sadece en önemlilerinden biridir.

ADIM ADIM UYGULANAN PLAN

Habşey bir den bir olmamıştır. Hatta denir ki MHP ve bağlı yan kuruluşlarının yetkilileri tarafından uzun süreden beri haber verilmemiş, hükümet elektrikli bir süre sonra meclisten dört bir yanına da ayaklar salar olabileceği açıklanmıştır. Bununla da yetinilmeyip halk bu hükümete karşı meşru direnişin hakımı kullanmaya, ayaklanmaya çağırılmıştır. Olayları kısaca hatırlamak yararlıdır.

CHP ayrılık hükümetinin daha üç-üç gün ortaları, 16 Mart 1978, İstanbul Üniversitesi'nden çıkan öğrenciler bomba attılar. Yüzlerce yaralı ve 7 öldü. Katiller ve onların aradıkları -Babakan'ın deyimleriyle- "büyük ekonomik ve siyasal güçler

üne gidiyorlar. Suçlular bulunuyor.

Bir ay sonra, Malatya provokasyonu. Malatya Belediye Başkanını Hamit Fendoğlu'nun evine gönderilen paket bombanın patlaması sonucu, ortaya çıkan faşist ayaklanma provası. 7 ilericiin alpaça öldürüldü. MHP'leri, hilerleri, altı 1000 aşın işyerinin yıkılması. Mezhap işbirliği, alevisi kırımı.

Malatya'da çıkarılan yağının daha dumanı sönmeyen, 21 Nisan günü MHP'nin başbuğu Kahramanmaraş ve Erzurum'da da Malatya benzeri olayları çıkarmaya soyunuyor. Aynı gün, Kahramanmaraş Vali ve Savaşilinin başarılı bir operasyonu ETKO (Esir Türkleri Kurtarma Ordusu) ile TYK (Türk Yıldırım Komandoları) isimli iki gili faşist örgütü ortaya çıkarıyor. ETKO'nun başkanı MHP Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş'ın oğlunun bulunduğu açıklıyor. Son Maras olaylarının "emlamsı" olarak tanımlanan Özbaş, o zaman da Sıvıya saldırıyor. 23 faşist tutuklanıyor. Tutuklanırların MHP'nin yan örgütü BÜD (Büyük Ükür Derneği) üyesi olduğu resmen açıklanıyor.

Buna karşılık ne BÜD kapatılıyor ne de sorumluların üzerine gidiliyor. Gizli faşist örgütleri ortaya çıkararak polisler durduruluyor. İçişleri Bakanı Özalp'ın, etazla İleri gitmeyeceği. Ben size güvenemeyemem diyor. Ardından üç polis peşkinisi 1 ve 2. subedeki görevlilerden alınarak toplama polisliğine veriliyor.

AP, MHP'ye arka çıkıyor. Olayı ortaya çıkararak polislerin POL-DER'ini oluşturuyor. "Milliyetçi düşman öldürme" sloganıyla "İstiklal" adıyla ortaya atılıyor. CHP ayrılık hükümeti geriliyor. İktidarda gelen CHP seyrini kayıyor. Faşist turmanın adım sürüyor.

Babakan Malatya Belediye Başkanına gönderilen bombanın MHP'li tarafından Nükleer Atom Merkezinde yapıldığını açıklıyor. Ancak, MHP'den "yalancı" damgasını alıyor. Türkiye, Demireller korosunun sesi yitiriyor. MHP'yi bu uğursuz koroya beste yapan yerli yabancı tekeliler durduruyor. CHP ve hükümet tekelere dayanarak iktidarı sürdürmeyi yeğliyor. "Yalancı" lafı bile pahalıya alıyor.

Devlete sınımsı, kamuya bağlı bir çok kuruluşu ele geçirmiş faşistler temizlenemiyor. Kanıtlar ortaya çıkıyor. Suçlular açıklanıyor. Suçluların üzerine gidiliyor.

İç savaş çağrılarını kürsiler. Saldırırlar devam ediyor. 3 Eylül, Sivas. 9 öldü. MHP ve AP'li militanlar alevlilerin camilere saldırıldığı yanını uyandırarak saldırıya geçiyor. Alevi mahallelerinde ölüm kol geliyor. 1000'e yakın işyeri tahrip ediyor. 92 alevi ve ilerlet yatalıyor. ...

Sıkıyönetim çağrılarını sürüyor. Profesörler, savcılar, gençler, işçiler kurulanıyor. 1978, Türkiye'de kanlı bir yıl oluyor. Yakanabileceği odayu suçları ileri kimlerin elinde olduğu bir bir açıklıyor. Bunlar gazetelerde karşı taraf yayınlanıyor. Üç hilalili bayraklar önünde silah talımı yapanların resimlerini herkes görüyor.

Bu sırada hükümet, temel hak ve özgürlükleri kısıtlamaya faşizmi gerektirecek ve yenecek olan yığın aygıtlarının önünü tıkamaya, örgütleri kapatmaya yönelik yasalar hazırlıyor.

Faşist terör, ilk adımı olan sıkıyönetime varmak için saldırmaya sürüyor. 4 Aralık, Elazığ. Kentin çeşitli yerlerinde süren faşist kırım 5 kişilinin canını daha alıyor.

21 Aralık, Ferizli. Bir cenaze bahane edilecek, Marşı faşist ayaklanma başlatılıyor. Cuma günü Başbakan Yardımcılığı sırasında Türkiye'nin Özel Kaleimide görevli Şevket Bülent Yahnel Ankara'dan Kahramanmaraş'a geliyor. Kitle kurumu Cuma günü başlıyor. Şevket Bülent Yahnel, cumartesi günü, hiçbir gazetecinin giremediği, kaçamak iftelerin bir tek kişilinin cıkamacağı Kahramanmaraş'tan Ankara'ya dönüyor.

MHP Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş'ın yönetiminde Ankara'dan gelen yüzlerce maskeli 50 militan saldırılar, organize ettiği herkeşe bilanekteldir.

Kahramanmaraş CHP İl Yürütücülerinden Mehmet Engüzer, 23 Aralık Cuma günü faşist saldırırların bir kitle kırımına dönüştüğü sırada, İHA muhabirine, bu sözleri söylüyor. Engüzer, MHP'ilerin AP'lerin desteğinde bu saldırırları verdiklerini da sözlerine ekliyor.

Türkiye'nin özel görevlisi Maras'ın ne yapmaya yatkın? Kimlere gönderiyor? Türkiye'nin yakın adamı Dündar Taserin damadı Yahnel bir gün Maras'ta ne yapıp? Yüzleri maskeli faşist örgütçüler kimlerdir? Bütün bu sorular soruluyor. İktidarda geldiklerinde bir barmışın bakanın özel kale-

minde görevle başlayan Yahnel'i "erkek ile görevden uzaklaştırılan Fecvit, önları biliyor mu? Bilmiyorsa "devletin istihbarat örgütleri" için haber vermiyor? Verdise Babakan ne yapmayı düşünüyor?

Yahnel'in Maras'a geldiği gün saldırı daha da büyüyor. Malatya'da, Sivas'ta, Elazığ'da gerekli provayı yapanlar artık ciddi ciddi ayaklanıyor. Alpaça, vahşice saldırırlarını. Otonomik silahlara, satırlara, odunlarla ilerliyor. CHP'ileri, demokrasiye yana olanlar, kısacası faşist olmayanları öldürüyor. Yaktıkları ateşi büyütme için alevi kırımına girişiyorlar. Türkiye, Demirel'ler daha ilk gündün başka kentlerde de olaya çabukleceğini söylüyor. Hükümet güçleri saldırı durduruyor. Ordudan yardım geliyor. O da kır emiyor. Kahramanmaraş jandarma birliklerinin müdahalesi bile sağlanıyor. Saldırı ve ölümler üç gün boyunca süzülüyor. Demirel, saldırların sonuçlarında kendinli kurtarmak için konuşuyor. "Bizim parmağımız yok" demeye geçiyor.

Ve Babakan-Cumhurbaşkanı-Genelkurmay Başkanı-Ana Muhafaza Partisi Başbakanı trafiği sonucu 13 ilde sıkıyönetimin ilan edildiği açıklanıyor.

Ülkede Gençlik Derneği Başkanını MHP'nin yan örgütünden temsilcisi Şevket Çetin, sıkıyönetimin ilk günü "Çok sevdiğim olduklarını basını toplantısı ile açıklıyor. MHP'nin başbuğu sıkıyönetim ilan edilen il sayısını az buluyor. "Daha daha sıkıyönetimlere..."

YANILGILAR VE ÇÖZÜM

Adım adım gelişen ve Kahramanmaraş sonrasında sıkıyönetimle noktalanmış faşist turmanın sırasında, CHP ayrılık hükümet ve çağ sosyal demokrat hep aynı yanlış, faşizme karşı aynı körlük içinde oldu. Kahramanmaraş olaylarının ilk günü, olaylara anlamda müdahale edemeyen, ilk gün seyrine ve aciz kalan Kahramanmaraş Valisi bile, saldırganları "aşırı sağ sloganlar söyleyen bir grup" olarak tanımlarken; faşist saldırganların üzerinde AP ve MHP amblemli bulunan yerlere dokun-

İşarelli yerler

Kapısını, pencerelerini, duvarına "uç hıllalı çizen, «MHP-AP» yazan, «Allah için savaş»a diyen kurtarmış pa-

çamsı. Bu evlere, işyerlerine de çamış. Bu fotoğraflar, saldırı kimliğini ortaya koyan kanıt-

kitle

İŞTE FAŞİZM!

DR..

madıkları, hedefin ise, tüm sol kuruluşlar, sol partiler, CHP ve CHP'ler, ilerici ve daha çok ilerici nitelikli olan alevi mahalleleri olduğu; saldırganların «Müslüman Türkiye», «Komünistlere ölümsüz çıkıkları atıkları açılacak beşgöçerlerle» tanklarıyla bilincirken, Başbakan Ecevit olayların ikinci günü yaptığı açıklamada, hâlâ mezhep kavgasından sözediyor ve kim kime sözlünü geçirebiliyorsa, barış çağrısı yapmaya çağırıyordu. Yani, faşist ayaklanmayı başlatanlar, örgütleyenler ve destekleyenler yine muhatap kabul edilerek barış çağrısı yapabilecekleri varsayılıyordu. Ve siyasetin ilanınin meclislerde oynanması sırasında CHP «güçlü hükümetin İçişleri Bakanı, «sol» tahrikten sözediyor, böylece «vay, siz solcuları koruyorsunuz» diyebilecek olanlarla yeni bir ödün veriyordu.

Yanığı böylece sönüp gitti. Sosyal demokrasinin tarihset yanığı bir kez daha tekrarlandı.

Faşizmin, devesi örneği kafalar kuma gömülerek önlenileceğini sananların yanığına, faşizme barış çağrısı yapanların yanığına gördüldü, daha da görülecek. İçişleri hareketinin doğru tesbitleri, doğru kararları ve yolu da bir kez daha aydınlandı, önümüzdeki günlerde daha da aydınlanacak. İçişleri, onun güçlü sesi «Yaklaşan faşizmdir. MHP kapatılmalı, faşist yuvalar dağıtılmalı» dedi. Tirmanan faşist tehlikeye karşı tüm demokrasi güçlerini eylem ve cephe birliğine çağırdı. Bu cephe ve eylem birliği içinde, faşizmden kendisi de en büyük zararlıları görecektir. CHP'nin de yer alması için çaba harcandı. Hükümetin candüvenliğini sağlayamaz olduğu, faşist terör karşısında göyünmup baş edipmediği yerde «can güvenliği komiteleri», «faşizme karşı eylem birliği komiteleri» önerdi. Bütün bu tesbit ve önerilerin doğruluğu bugün açık ortada. Tüm bu tesbit ve önerilerin aruk dayattığı, kaybedilecek bir tek saniye bile kalmadığı ortada.

● İşte faşizmin çirkin, insanlık dışı yüzü.

● İşte işte ölümler: Faşizme karşı tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği.

Doğmamış bebeğe düşman

Faşizmin insanlığın düşmanı olduğu, boş bir sistin caniler, hamile bir ananın karnındaki bebeyi bile öldürdüler.

Otomatik silahlar ve cesetler

Faşistlerin ellerinde uzun namlulu, otomatik silahlar vardı. A-6 denten cinsinden... Girdikleri yerlerde, kadın-erkek, çocuk-yaşlı ayrımı yapmadan taradılar. Morg almaz oldu cesetleri, mezbahaya koyuldu yüzlerce yurttaşın cesedi.

Yaralıları öldürmek için üç kez hastaneye saldırdılar

Maraş Devlet Hastanesi yaralıları öldürdü. Faşist namulardan çıkan kurşunlardan canını zor kurtarılanlar oldu hastanelere... Faşistler hastaneye 3 kez saldırdılar. Tedavi olan hastaları öldürmek istediler... ÜGD Başkanı «nefs-i müdafaa» diyor. Hastaneye kan, getiren otomobilin şoförünü öldürdüler insan değildir. Nefs-i müdafaa insanca bir tepkidir. Faşistler insanca tepkilerden söz edemezler...

Çocuklara savaşsız
sömürsüz bir dünya

A sya'dan, Afrika'dan, Latin Amerika'dan, Avrupa'dan, dünyanın dört bir yanından yükselen sesler, 1978'i geride bırakıp 1979'a, dünya çocuk yilına girdiğimiz şu günlerde, çocuklara savaşsız ve sömürsüz bir dünya arzulan emmenin karışıklığı içinde, Barış ve ilerleme güçleri, önderinde duran zorlu, çetin savaşın bilincindedir. Ama başarılarını da hiçbir zaman kıtçımensevirlor.

1978. sosyalist sistem, kapitalist güçler için sınıflı hareket, ulusal kurtuluş savaşları açısından yeni ufuklar, yeni mevziler getirdi. Sosyalizmin üstünlüğü, saygınlığı, emperyalizmin yalan ve iftira kampanyalarını şiddetlendirmesine karşın, daha geniş kitlelerce benimsendi. Dünya sosyalist sistemi, planlı, programlı kalkınmasında hız katarakten, emperyalizm, ekonomik ve politik bunalmış aşabilemek için boyuna zirveler toplandı. Yedilerin reçeteleri, kapitalizm hastalığına derman bulamadı.

1978. kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi açısından zorlu günlerin, kimi yerde başarıların, kimi yerde durakmaların görüldüğü bir yıldır. Ama kapitalist ülkeler işçi sınıfı, grevlerin, protestoların, yığın eylemlerinin savaş okuluunda daha da bilindi. Komünist ve işçi partilerinin saygınlıkları daha da arttı.

Ulusal kurtuluş savaşını hızlandı, ırkçılık dünya çapında mahkum edildi. Afganistan halkı, emperyalizm boyunduruğundan kurtuldu. Demokratik Yemen'deki karşıdevrimci girişimler, başarısızla uğradı. Tüm dünyada özgürlükler için savaşan halklar, yeni mevziler ele geçirdiler.

Latin Amerika'daki faşist rejimler, 1978 yılı boyunca zorlu günler yaşadılar. Baskıların, işkencelerin, cinayetlerin ardi kesilmesi, ama Latin Amerika halkları, emperyalizme göbekten bağımlı faşist cetveleri alaşağı etme savaşını hızlandırdılar. Bolivya'da faşizm, devrildi. Şu anda demokratikleşme sürecinin ilk adımları atılıyor. Bolivya'yı 1979 yılında daha birkaç ülkenin izlemesi olasıdır çok arttı.

1979'a girdiğimiz şu günlerde, silahsızlanma, dünya çapındaki birinci görev durumunu koruyor. Emperyalizm, NATO ve benzeri örgütlerini, askersel-sanayi komplekslerini kullanan insanlığa yeni bir termonükleer felaket hazırlarken, Pekin yönetiminin antisosyalist anti-komünist konumundan medet umarak, barış ve ilerleme güçleri, silahsızlanma yolunda somut adımlar atılmasını, somut öneriler getirmiş savaşımını veriyorlar.

Evet, 1978. tüm diğer yıllar gibi, barış ve ilerleme güçleri açısından yeni kazanımları, yeni mevziler yılı oldu. Dünya devrimci süreci, 1979'a girerken, bütün bunlardan, özellikle de Sofya'da yapılan TŞ komünist ve işçi partisinin teorik konferansından güç alıyor. Marksçileşen ülkelerde, proletarya enter-nasyonalizminden taviz veremeyerek, yepyeni bir yıla, yeni kazanımlara doğru sağlam ve emin adımlarla yürüyor.

MARAŞ KIRIMI ENDONEZYA KATLIAMINA BENZETİLİYOR

1965'de Endonezya'da neler olmuştu?..

- Sukarno, maoocu bir dış politika izliyordu
- Ulusal demokratik güçlerin örgütlü birliği kurulamamıştı
- Komünist Partisindeki maoeracılar, «so» darbeyi desteklediler
- 1 milyon üzerinde insan öldürüldü

K ahramanmaraş'taki 1965 katliamına benzetiliyor. Bu benzetilmenin güncellik kazandığı şu günlerde, Endonezya'da nelerin olduğuna kısaca göz atmakta yarar var:

1965'de Endonezya Cumhurbaşkanı Sukarno, bir yandan sosyalist ülkelerden yardım alıyor diğer yandan bazı emperyalist devletlerle yakın ilişkiler kuruyordu. Dış politikasında ise tek yanlı olarak maoocu Pekin yönetimine yönelmişti. Endonezya Komünist Partisi yöneticileri arasında Pekin'in maoocu bir eklektisye maoeracı, solcu, oportünist fikirler yayılmaya başlamıştı. Bu arada gitgide kötlüsen ekonomik durum, ağır yaşam koşulları, ülkedeki güçler arasındaki kutuplaşmayı çok derinleştirmişti. Halk yığınları, güdümlü demokrasi-

den umut kesti. Askersel yönetim ise, komünistlere ve Su-sevno'ya karşı güçlerini çoktan birleştirmişti. Endonezya Komünist Partisi, gerici güçlerin orduyu devrimci demokratik örgütleri etmek için kullanılmasını önlemişti. Parti içindeki maoeracı grup saldırgan bir eylemi desteklediler. Merke Komitesinden sızıldı.

30 Eylül hareketi başarısızla uğradı. Şubatı ortundan başına geçti. Gerici güçler, müslümanlar arasında bağnazlılık-

yobazlık, mezhep ayrışıklığı körükleyerek, safici gençlik örgütlerini harekete geçirdi. Komünistleri darbe yapmak suçladılar. Geriçillik saldırsı karışısında, hazırlıksız durumda bulunan komünistler, sosyalistler, demokratlar ve ilerletci bünharası katledildiler. 1 milyondan fazla insan öldürüldü. Komünist Partisi'nin yığınlardan destek görmeyen maoeracı yöneticileri, ağır bir suçun ve hilelerin bünharası katledildiler.

Görüldüğü gibi, emperyalizm, gerici faşist güçlere ve onların masası maoelülüğe karşı ulusal demokratik güçlerin birliği, örgütlü savaşımı yeni Endonezya katliamlarına yol açmamamın on koşullarındandır. Endonezya katliamlarının benzerlerinin yaşanması, ulusal demokratik güçlerin birliğine, örgütlülüğüne ve maoeracı kamillerine bağlıdır.

1953 Martında Mussadık hareketinin nereye varacağı ortaya çıkmıştı

Iran'da hangi çözüm emekçilerin yararına

Protestoların, toplulum çetilli kestimlerinden Şah'in opek güvendiği ordusuna sızdığı İran'da, politik bunalmaya çarçer arama girişimleri hızlandı. Gazetelerde devrimci dizgiye girdiği sırada yer alan som durum şöyleydi: Mussadık hareketinin bakanlarından Gulam Hüseyin Sadiki Şah'la görüşüğü ve başbakanlığı ancaak

- Savak dağıtıldı;
- Şah ve ailesinin serretinin devlete bağlandı;
- Petrol politikasının hükümet tarafından sapıtandığı;
- İranlı ve Güney Afrika'ya karşı tarafı oldu;
- Ordunun kışlasına dandığı koşullarda kabul edebileceğini bildirdi.

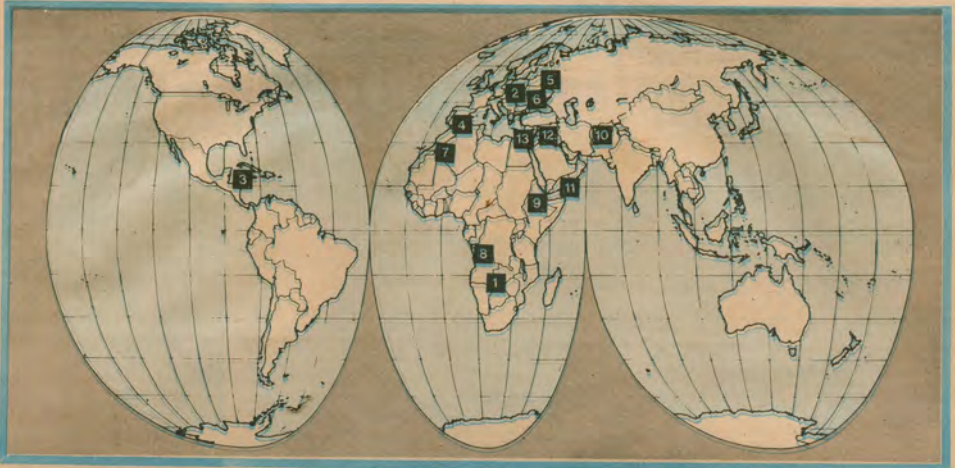
Yalnızca 1974-1978 arasında 450 ABD şirketine yerleştiği, Batı'nın Ortadoğu'daki kalisi İran'da milyonlarca insanın sokaklara dökülmesi,

ordu içinde çatışmaların başlaması üzerine emperyalizm, şu çözümler üzerinde duruyor:

- Cumhuriyet: Krallığın yıkılması halinde, Batı yönetim, onları aratmayacak liberal bir hükümetin kurulmasını emperyalizm, «nerede geçeceği belli olmaz» kuskusuna sokuyor.
- İslami cumhuriyet: Ayetullah Humeyni liderliğinde bir İslami yönetim kurulmasını emperyalizm, «nerede geçeceği belli olmaz» kuskusuna sokuyor.
- Askeri yönetim: Şahın yerinin, onları aratmayacak liberal bir hükümetin kurulmasını emperyalizm, «nerede geçeceği belli olmaz» kuskusuna sokuyor.
- Naipler yönetimi: Velaht Rıza 21 yaşına gelene dek Şah Naipler heyetinin İran'ı Şah çizgisinde yönetmesini emperyalizm, «neveli ser» olarak

karşılamakta gibi emperyalizm, tüm alanlarda tüm ülkelerde olduğu gibi, İran'da da çok yönlü oynamakta. CIA ajanları, Şah'i daha doğrusu emperyalizmin çıkarlarını korumakla görevli edonissimlar, bu çözümler arasında en uygun olanını gerçekleştirilmesini pesineler. ABD Başkanı Carter'in Şah konusundaki çetillik açıklamaları da bunu gösteriyor.

Ancaz İran halkını gerçek kurtuluşla, esenlikle ve mutlulukla götürecektir tek yol, TUDEH'in önderliği ulusal koalisyon hükümetidir. Ülkedeki tüm ulusal demokratik güçlerin, TUDEH tarafından daha önce açıklanan temeller üzerinde birleşmeleridir. Diğer bütün çözümler, toplulum yöneten yasalardan, sınıfsal yasalardan ortaya koyduğu gibi, emperyalizme teslimiyete götürecektir.

Barış ve ilerleme güçleri 1978'de yeni adımlar attılar

1 İRKÇILIĞI GERİLETMEKTE YENİ ADIMLAR ATILDI

Yeni Afrika'nın başarıları, kurtuluş hareketlerinin giderek derinleşmesi ve genişlemesi, sömürgecilik ve ırkçılığın tamamen ortadan kaldırılması sorununun katanın politik yaşam gündemine soktu. Bu yıl APARTİD'e karşı savaş yılı ilan edildi. Sömürgecilik ve ırkçılığın Güney Afrika, Namibya, Rodezya ve Botswana'daki son kaleleri ulusal kurtuluş hareketlerinin darbeleriyle sarılsıyor. Başta ZİMBABVE Yurtsever Cephesi ve Güney Batı Afrika Halk Örgütü SWAPO olmak üzere, tüm kurtuluş ve barışçılık güçleri önemli kazanımlar elde ettiler.

2 AVRUPA'DA 40 MİLYON İŞÇİ GREVE GİTTİ

1978'de kapitalist Avrupa ülkelerinde en büyük grev, Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun çağrısı üzerine 5 Nisan'da bütün Batı Avrupa ülkelerinde gerçekleştirilen genel grev oldu. 18 Kapitalist Avrupa ülkesinde 31 sendikaların desteğiyle ve toplam 40 milyondan fazla işçinin katıldığı genel grev boyunca mitingler, gösteriler düzenlendi. AET zirvesinin hemen öncesinde ki bu eylem, Avrupa çapındaki en büyük ortak işçi eylemi oldu.

3 II. DÜNYA GENÇLİK VE ÖĞRENCİ FESTİVALİ DÜNYA GENÇLİĞİNİ BİRLEŞTİRDİ

145 ülkeden 2 bin gençlik örgütünü temsilen 18 bin genç «Anti-empiryalist Dayanışma, Barış ve Dostluk için» Küba'nın başkenti Havana'da biraraya geldi. Komünist, sosyalist, sosyaldemokrat, liberal ve dinsel örgüt bünyeli gençler, «dünya gençliği ne çağırı» yayımlayarak barış ve silahsızlanma yolunda çalışmalarını istedikleri.

4 İSPANYA FRANCO ANAYASASINA SON YERİ

Aralık ayında yapılan yeni Anayasa oylamasıyla, İspanyol halkı, 1939 Franco Anayasasına son verdi. 1978 süresi içinde İspanya Komünist Partisi, İşçi Komisyonları ilk legal kongrelerini yaptılar. 1 Mayıs 1978, bu ülkede 40 milyon üzerinde emekçinin katıldığı kitlesel gösteriler ve yasal olarak kutlandı.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SİLAHIZLANMA ÖZEL OTURUMU YAPILDI

151 üyeli BM, Mayıs sonu, Haziran başlarında silahlı savaşın üzerine özel bir oturum yaptı. Bu oturumda, dünya barış güçlerinin ısrarla önerdikleri Dünya Silahlı Savaşın Konferansı toplanması karar altına alındı.

5 İNTERCOZMOS PROGRAMI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Sosyalist işbirliğinin en güçlü örneklerinden olan ortak uzay araştırması, 1978 içinde gerçekleştirildi. Sosyalist komünistler, uzayda 140 gün kalarak rekor kırdılar. Sosyalist, Çekoslovak, Demokratik Alman ve Polonyalı komünistler, yaptıkları bilimsel araştırmalarda, dünya coğrafyası üzerine yeni buluşlar yaptılar. Üzerine, birçok amaçlarla kullanılan İlerkesine dayanarak İntercozmos programı sosyalist ülkeler ekonomilerine milyarlarca İtaliye katkında bulunacak.

EKONOMİK YARDIMLAŞMA KONSEYİ ÜZLETLER YENİ ADIMLAR ATILAR

1978 boyunca, sosyalist ülkelerin uluslararası ekonomik örgütü Ekonomik Yardımlaşma Konseyi, üye ülkeler ekonomilerinin gelişmesini yolunda başarılı adımlar attı. Vietnam, Güney Üyesiğine alındı, Laos Demokratik Halk Cumhuriyeti'ne, geçimci statüsü verildi. Angola ve Etiyopya ile karşılıklı yarar ve eşitlik ilkelere temelinde kili ve çok yönlü anlaşmalar yapıldı.

6 9. DÜNYA SENDİKALAR KONGRESİ TOPLANDI

16-21 Nisan 1978 tarihleri arasında Çekoslovakya'nın başkenti Prag'da toplanan 9. Dünya Sendikalar Kongresi, dünya sendikaları birliği yolunda alınan en büyük adım oldu. Kongreye 356 sendikali örgüt katıldı. Bulunan yalnızca 113'ü DSF büyesydi. Sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelere yükselen kongre, «Yeni ve Eylem Belgesi» ve «Sovyet Halkları Sosyalist Birlik» tasarımları ile önemli beşeriyi, hayata uygulamak üzere oyladı.

7 BATI SAHRA

27 Şubat 1978'de kurulan Demokratik Sahra Arap Cumhuriyeti halkı uzun yıllardan beri bağımsızlığı için

savaşıyor. 1884'te önce Portekiz sonra da İspanya tarafından işgal edilen toprakların kurtarılması için Batı Sahra Halk Kurtuluş Cephesi «Polisario» savaşını sürdürüyor. Başta Ceza yer olmak üzere İlerici Arap ilkelerebin desteğiyle Polisario, Sahra topraklarının büyük bölümünü 1978 yılı içinde kurtarmayı başardı. Zor durumda kalan Moritanya ve Fas yönetimleri Polisario'nun gücünü kabul etmek zorunda kaldılar.

8 ANGOLA

Geçtiğimiz günlerde 1. kuruluş yıldönümünü kutlayan Angola MPLA Emek Partisi Merkez Komitesi olağanüstü toplantılarına parti ve yönetim kadrolarındaki küçük burjuva eğilimlerini temizleme kararı aldı. Kararın Angola halkının ve onun devriminin korunması için alındığı bildirildi. 1978 yılında birlikte-sürekli olarak başta Güney Afrika ve UNITA olmak üzere emperyalist-gerici güçlerin saldırı hedefi oldu. Ancak Angola halkı başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist dost ülkelerin yardımıyla bu saldırılara yenildi.

9 ETİYOPYA

Gerici-emperyalist dış ve iç saldırıların püskürtülmesi ve toprak bütünlüğünün korunması amacıyla verilen savaşında 1978 yılı Etiyopya halkının başarı yılı oldu. Somali'ye karşı Ogaden-ayrılık güçlere karşı Eritreyi kurtaran Etiyopya devrim hükümeti, şimdi de başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist blok ülkelerinin yardım ve dayanışmasıyla kendi saskılık gelişimini ulusal ekonomisini kurmaya çalışıyor.

10 AFGANİSTAN

1978 yılının en önemli olayı Devrimci Halk Partisi öncülüğünde Afganistan Demokratik Devrimi oldu. 27 Nisan 1978 sabahı Afganistan halkı mutlak geleceğin ırkçılığına uyanı, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Devrim Konseyi daha devrimin ilk günlerinde Afganistan halkı yararına birli, ileri kesin adımlar atmaya başladı. Yeni hükümet ilk kaniyan-Sovyetler Birliği oldu.

11 YEMEN DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ

Emperyalist güçler Eritre komünistlerin başını kalesini anlaşıncaya Kızıl Deniz'in girişindeki Yemen'i

eile geçirmeye kalkıştılar. 27 Haziran sabahı sosyalist olaylar 24 saat geçmeden Demokratik Yemen'deki İlerici Ulusal Cepheye bağlı millis ve ordu güçlerinin devrime sahip çıkması sonucu bastırıldı. Demokratik Yemen'deki sosyalizme yönelme süreci de sağlanımlar üzerine oturdu. 13 Ekim 1978'de Yemen Sosyalist Partisi kuruldu.

12 ORTADOĞU

ABD emperyalizmi, 18 Eylül'de Camp David'te Sedat-Begin-Carter arasında imzalanan anlaşımaya herşeyin kendi istediği gibi olacağını sunuyor. Ancak İlerici Arap ilkelere, Arap dayanışmasını pekiştirilmesini ve Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist topluluk ilkelereyle ilişkilerini sağlamlaştırma gerekliliğini inandıracakları açıkladılar. Bu çerçevede Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti, Ceza yer, Suriye, Irak, Libya ve Filistin Kurtuluş Örgütü arasında «Red Cephesi» oluşturuldu. 2 Kasım 1978'de Baldat Arap Zirvesi yapıldı. Zirvede Camp David'in reddedilmesi ve bu yolun Ortadoğu'da barışa götürün yeri olmadığı karar alındı. Zirveye birlikte uzun süreden beri barış ve gelişim olan Irak-Suriye ilişkileri düzeldi. Irak-FKO ve FKO-Ördün ilişkileri de düzelmeye yoluna girdi. 18 Aralık'ta imzalanması gereken «Barış» anlaşması imzalanmadı, Musur-İsrail görüşmeleri aksadı.

13 LİBNAN VE FKÖ

1978 yılı özellikle Filistin halkının mücadelesi yönünden önemli gelişmeler geçti. Filistin halkının tek ve yasal temsilcisi olan Filistin Kurtuluş Örgütü'ne bağlı gerilla örgütleri arasında, aher konunda anlaşma sağlandı. Bu örgütler arasında ortak eylem programı hazırlandı. Geçtiğimiz günlerde Sam'da toplanan Filistin Ulusal Konseyi ve Filistin Kurtuluş Örgütü Yürütme Kurulu ortak toplantısında, tüm örgütler programı onaylandı.

Olaylardan Lübnan'daki faşist İtalyanist örgütlere karşı ortak eylem kararı alındı. Lübnan Ulusal Halk Cephesi ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasında Lübnan'da faşistlere karşı mücadelede ortak eylem programı benimsendi. Birleşmiş Milletler'de, 29 Kasım günü Filistin Halkıyla Dayanışma Günü ilan edildi.

TARIM BİRLİĞİ DERSLERİ UNUTULMAMALI

9 Haziran 1923 kanlı faşist darbesinden iki ay önce Bulgaristan Komünist Partisi, iktidardaki Tarım Birliği'ni uyuruyor, bu partinin iktidar sarhoşluğu içinde komünistlere yönelik saldırılara karşın, şöyle diyor: «Burjuvazinin askeri darbesi kaçınılmaz. Ortak savaşı vermek, bir cephe kurmak için hâlâ vakit vardır.» Oysa Tarım Birliği'nin halk kitlelerinin «umudunu» durumdaki lideri Stambolski, parlamento kürsüsünden öfkeliye haykırıyordu: «Komünistlere ihtiyacımız yoktur. Onlardan tek istediğimiz, işimize burunlarımız sokmalarınıdır.»

Bazı olayların on yıllar sonra, hatta yarım yüzyıl sonra şaşılacak büyük benzerlikler göstermeleri, kuşkusuz toplumun yolunu yanlış, sınıf salalarının ürünüdür. Ancak tarihten dersler çıkarmak, üzerindeki yarım yüzyıl aşkın bir süre geçmiş olayları doğru değerlendirmek de, kuşkusuz faşizme karşı olduklarını söyleyen çevrelerin görevi olmaktadır. Tarihsel örneklerden alınacak dersler vardır.

Bulgaristan, Arşidük Ferdinand hükümeti tarafından Birinci Dünya Savaşına sürüklenmişti. Şafak, yalnızca Bulgar ekonomisini çökertmekle kalmamış, aynı zamanda yabancılara Bulgarın ölümlüne, sakat kalmasına da yol açmıştır. Bu nedenle 1919 seçimlerinde halk kitleleri, Tarım Birliği'ni işbaşına getirdiler. Bulgaristan Komünist Partisi de oy sıralamasında ikinci sıraya almıştı.

1920 seçimleri de aynı şekilde sonuçlandı. 1922'lere gelindiğinde, Tarım Birliği, komünistlerin parlamentodaki desteği sayesinde köylü kitlelerine birer dişi yazıyı parlamentodan geçirdi. Ancak burjuvazi, bu gelişmelerden hoşlanmıyordu. Tarım Birliği'ni sıkı tutmaya, parlamentodan geçen birleşik yasayı engellemeye ve uygulamaya başladı. Fransız ve Alman tekelcileri göbek bağı olan burjuvazi, bir yandan Stambolski hükümetinin yarım yamalak reformlarını, hayal kırıklığıyla telkinleri dışarıya çıkararak, öbür yandan komünistlere vurulmasını, onlara hayati hakları tanımamasını istiyordu.

Tarım Birliği'nin ve köylü hareketinin lideri Stambolski, demokrat ve ilerici bir cumhuriyetçiydi. Ama içi sınıt ve onun gördüğü güç ile eşyem üslupüne girmez zoruyla uğruna görevler yaptı. Bu sınıfsal körlük önu, işçi sınıfına ve onun öndü örgütüne karşı ilköküllü tavırları itti. Bazan demokratik bir talebi destekliyor, bazen de tehditler savuruyordu. 1922'ler boyunca burjuvazinin Stambolskiyi daha da sağa çekmeye çalışması, Tarım Birliği liderinin komünistlere karşı açık tavır almaması yol açtı. Stambolski böyle bir tavır burjuvazinin «hoşuna gideceğini» düşünüyordu, daha 10 yıl iktidarda kalabileceğini sanıyordu.

1922 yılında burjuva partilerinin ağır basması sonucunda Stambolski, komünistlerin yönetimine ve örgütüne oldukça 25 Belediye Meclisini bağvetti. Komünistlerin etkinliğindeki sendikalara karşı savaş açtı. Her yerde ilerici ve demokratlar arasındakı birleşik kama sordu. Ancak bu sınıfsal görüşüne «erkeklik» güçleri biriktirlerini koruyor, komple üzerine komplo oluşturmaya girişti. 1922, Bulgaristan'da faşistlerin örgütlenme yılı oldu. Faşist hareket altıgüde güç kazandı. Gelişmeler, öyle boyutlar aldı ki, Tarım Birliği hükümetine karşı bir darbe olasılığı günlük konuşmalar arasında birinci sırayı isgal etmeye başladı.

TARIM BİRLİĞİNİN YANLIĞINDA DAMA DA NERESİYOR

1922 yıl sonları ve 1923 başlarında Komünist Partisi ile Tarım Birliği arasında çeylen ve cephe birliği sorunu acilen gündeme geldi. Bulgaristan Komünist Partisi, yaklaşılan tehlikeye işaret ederek, şöyle dedi: «Burjuvazinin her türlü darbe teşebbüsüne, hükümetine karşı da yitmece, aynı zamanda Komünist Partisi'ne de doğrudan doğruya tehdit edecektir. İktidardan yeniden büyük burjuva partilerinin geçmesi devrimci hareket açısından büyük bir tehlike olacaktır. İşte bu yüzden Komünist Partisi ile Tarım Birliği arasında siyasal işbirliği mümkün olamazsa da, kendi bir varlığını ve devrimci hareketi savunarak Komünist Partisi burjuvazinin gelecek her türlü darbe teşebbüsüne karşı «ilah edile vasaletçilerdir.»

1923 Nisan seçimleri de yine Tarım Birliği ve Komünist Partisi'nin başarısızlığı sonuçlandı. Burjuvazi, iktidar parlamentoları yoldan çıkarılmasını önlemeye çalıştı. Köylü kitlelerinin yoğunlaştığı

Bulgaristan'da 1923 faşist darbesi nasıl gerçekleştirildi mişti...

Stambolski

«Halk Anlaşması» adı altında gizli bir protokol imzalandı. Bu protokole imza koyan partiler, ordu terörüne de çalışmaya başladılar. Bu gizli protokol, parlamentoya «Anayasa Bloku» olarak yansdı. 1923 Nisan seçimleri sona erdiğinde artık burjuvazi, en uygun zamanda hükümeti devletle plamını çoktan uygulamaya koymuştu.

Tarım Birliği bütün bu gelişmeleri dikkate almıyordu. Dikkatli Nisan seçimleri öncesi ve sonrasında, Tarım Birliği yönetimine sağ kanat hakim olmuştu. Geniş halk kitlelerinin umut bağladıkları Tarım Birliği'nin zenginlerin işine yarayanlık işlemleri yoğunlaştırması, Tarım Birliği tabanının komünistlere kaymasına yol açtı. Bu partinin geniş kitleleri, üç seçim boyunca savundukları tezlerin en ardıcıl savunucusunun Bulgaristan Komünist Partisi olduğunu gördüler.

Sağ kanadın zorlamasıyla Stambolski, komünistlere karşı önlemler almaya başladı. Komünistler, sınıfa bölgeleme sürme yasa tasarrısını parlamentoya sundu. Seçim kampanyası boyunca Tarım Birliği'nin sağ yöneticileri, komünistlerin seçim toplantılarını bastılar. Çeşitli kırılmalar düzenlediler.

Bulgaristan Komünist Partisi, bu saldırılara dikkat çekti. Yayınladığı bir bildiride, şöyle diyor: «Türkiye hükümetinin Komünistlere yönelik saldırıları büyük boyutlara almıştır. Bu politika, hükümetle halk kitlelerinin arasını şakıktır. Bunun sonuçları ise çok tehlikeli olacaktır.»

NE DÜŞÜNDÜLER NE OLDU!

Nisan seçimlerinde yeniden oynarın büyük bir çoğunluğu sağcıydı. Tarım Birliği, kendini bilkinen tek yöneticisi sarımaye başlandı. Tarım Birliği'nin sağ kanat yöneticileri, burjuva partileri arasındakı gizli darbe protokoline dayanarak parlamentodaki «Anayasa Bloku» karşı söze bir kampanya başlattılar. Bu kampanyanın sonucu aldıkları sandıklar, Tarım Birliği yöneticilerinin Rayko Daskalov, bir günlük gazetede şöyle yazıyordu: «Bloka karşı savaş sona ermek üzere, şimdi sıra komünistlere geliyor.»

Komünistlerin ülke dışına sürülmesi, mallarının el konması, Bulgaristan Komünist Partisi'ne karşı kesin önlemler alınması, lafları dolandırmaya başladı.

Burjuvazi, ilerici kesimler arasındakı ayrışmaları üstelik bir biçimde körükledi. Aynı zaman Tarım Birliği'ni komünistlikle suçluyordu. Aynı zaman Tarım Birliği içindeki demokratların soyutlaşması için girişimlerde bulunuyordu.

9 Haziran 1923 sabahı fesist darbe oldu. Tarım Birliği Başbakanı Stambolski ve bakanları, sabahın erken saatlerinde evlerinde kuşkuyla yakalandı. Burjuvazinin saldırılarının hedefi olan rakip önderleri komünistler gibi hunharca katledildi.

TARIM BİRLİĞİNİN SONRARI TAVIRLARI

Tarım Birliği, 1923 darbesinden sona dersler aldı. Bastırılan faşizm, gevşek bir örgütlenme sahip olan Tarım Birliği'ni ezdi. 5-7 Ağustos 1923 tarihli Komünist Partisi kararında, «Tarım Birliği'ne, yeniden toparlanmasın için el uzamak gerektiği vurgulanıyor. Partilerin le işlerine karışmamak ilkesi temeli üzerinde görüşleri önerilerinin bulunuldu. Faşizm altında yapılan Kasım 1923 seçimlerine, dikkat girildi. Ve fa-

şistler ürükten başarıları sağlandı.

Ne var ki bu sonuç, yalnız faşistlere değil, Tarım Birliği'nin sağ kanat yöneticilerine de hoşnutsuzluk getirmişti. Bu kez burjuvazinin liberal kadını temsil eden Sosyal Demokrat Parti ile komünistlere karşı birlik yapmanın yolunu araştırmaya başladılar. 1927'lere gelindiğinde, Komünist Partisi tüm emekçi kesimleri temsil eden güçlerin oluşturdukları Çalısma Bloku'nu kurmuştu. Tarım Birliği ve Sosyal Demokrat Parti, buna karşı Çelik Çalısma Bloku provokasyonunu denedi. Ancak kendi tabanlarının büyük tepkisiyle karşılaşan Tarım Birliği ve Sosyal Demokrat Parti, 1927 seçimleri sırasında bu girişimden vazgeçmek zorunda kaldılar.

1929 ekonomik bunalımı, Bulgaristan'da büyük tahribat yaptı. İflaslar, işsizlik, yokluk ve hayat pahalılığı, halkı kıldırdı geçti. Bunalım, sağ partilere de yansdı. Asırı sağın lideri Zankov ile «Ulusal Liyaçev» arasında sert tartışmalar başladı. Liyaçev, Zankov ile arasındakı bağları kopardı ve bir ulusal koalisyon kurmaya çalıştı. «Ulusal Bloku» oluşturdu. Böylece Çalısma Bloku'ile Ulusal Blok karşı karşıya geldiler.

Tarım Birliği sağ kanat yöneticileri, Çalısma Bloku'na karşı harekete geçtiler. Üyelerine, komünistlere işbirliği yasası koydular. Hiçbir gücün birliği örgütüne katılmalarını bildirdiler.

Buna karşın, Tarım Birliği'nin, Sosyal Demokrat Parti'nin sol kanadı, Çalısma Bloku içinde yer aldılar. Fakat her iki parti yönetiminin birliği baltalamaya girişimleri sonuç verdi. Ye 1931 seçimlerinde burjuvazinin «ilimli» lideri Liyaçev, Tarım Birliği'nin ve Sosyal Demokrat Parti'nin de desteğini alarak kazandı. Ve halka karşı yasalar çıkarmaya, kitlelerin acı isteklerini engellemeye başladı.

Daha sonraki dönemde, Leipzig Duruşması'nın başarılarına, komünistlerin tüm ilerici güçleri tek cepheye birleştirme girişimlerinin adımı adımı mesafe katetmesine karşın, Tarım Birliği ve Sosyal Demokrat Parti yöneticileri, «ilimli» burjuvaziyi desteklemeye devam ettiler. Ne var ki ekonomik bunalımın birliği boyutlarına varması sonucunda Avrupa tekelcileri göbek bağıyla bağlı olan Bulgaristan'daki burjuvazi, kendi siyasal partileri arasında çatışmalara son vermek niyetindedir. Tarım Birliği ve Sosyal Demokrat Parti yöneticilerinin kararsız tavırlarından yararlanarak, yeni bir darbe yaptı. 19 Nisan 1934'deki faşist darbe ile Bulgaristan'da, 1923 darbesinin dokunamadığı Trimo-Anayasa rafa kaldırdı.

Ancak 1936 yılında Bulgaristan'da antifaşist cephe kuruldu. Bu cephe, çeşitli evrelerden geçerek, Bulgaristan halkını sonuçta başarıya ulaştırdı.

Stambolski ve sosyal demokratlar, cepheden kaçıp faşizme peçit verdiler. Ama Vatan Cephesi, faşizmi ezdi ve 1948'de Georgi Dimitrofu, başbakanlığı seçti.

TIYATRO

«YÜK»LENERLER...

Taner Barlas 'Yük'de...

Foto: İsa Çelik

«Sirtımızdakiler» adlı sözsüz tiyatro yapıyla ilgili üstüne çeken Taner Barlas yeni bir oyunla seyircilerin karşısına geliyor. «Yük» adını taşıyan bu yeni oyun liginde bir konunun üstüne kurulu. «Pahalılığın, açlığın, her türlü sömürü yükünün ezdiği insanları» anlatıldığı belirtilen oyunun, çalışmalarını şöyle özetliyor: «Bugün içinde bulunduğumuz yaşamın getirdiği yükler altında ezilen insanın, bu yüklerin fazlasıyla yaşama kadar uzanan bir doruğa ulaşmasını anlatmak istedin. «Yük» aslında sözlü bir oyundur. Ama çabıma sırasındaki sözsüz anlatımın kullanılabilmesi bölümler kendiliğinden belirdi. Ve sonunda oynanan, mim tiyatroya sürer, ve müzikten oluşan yapıya ortaya çıktı.»

Oyunda kullanılan şiirler A. Kadire, müzik ise Zülfi Liva-neliye ait. Bir insana ne oluyoruz ne nereye götüreceğini bilmediği, yalnızca beylelere verileceği bildirilen bir yükün yüklenmesiyle gelişen konu, adamın bilmediği bir yere doğru aldığı yönü sürdüren basit ama etkili ve yorgunlukta yeni boyutlar kazanır. Bu yükün içindekilerle yoksullar doyaçak denmiştir adama ama adam kendisine bunca zahmetlere sokarak yükün aştığını öğrenmek kararını verir.

3 ve 4 Ocak tarihlerinde Atatürk Kültür Merkezi Oda Tiyatrosu'nda sergilenecek olan «Yük» görülmeye değer oyunlar arasında. Taner Barlas'ın 10 ve 11'inde aynı yerde tekrarlanacak olan oyunun daha sonra yurt içi turlerinde de «Keleşimi» belirtiyor.

Polonya'da uzun süre tiyatrolarda yönetmen ve yazar olarak çalışmaları yapılmış olan Oben Güney'in yazdığı bu oyun önce Lehçe'ye çevirildi. 1971 yılında Varşova'da yayınlanan «Dialog» dergisinde yayınlandı. Polonya Televizyonu'nda Helsinki radyosunda programı alınmış, daha sonra da Krakov, Varşova, Vrotslav gibi çeşitli kentlerde amatör tiyatroyu gruplarında sahnelenen «Yük» 1974 yılında Polonya Zagvenbia Tiyatrosu'nda sahneye kondu ve aynı yıl Vrotslav Monodram Festivaline katıldı.

SANAT «SEÇKİN»LERİN İŞİ OLUNCA...

Ülkemizde kimler sanata uğraşır? Kimler sanata ilgi duyar? Sorunun cevabı, «bir küçük azınlık, bir seçkinler grubu olmaktadır öteye gidemiyor. Kitlelerin demokratik bilincinin yitirilmesiyle, belli sanat konularına ve türlerine ilgiyi, yine belli kesimlerde artırıyor ama kitleleri ancak sanat ilginin arttırarak değil, hatta nice bakımdan azaltarak söylemek mümkün. Örneğin en büyük kentimiz olan ve öteden beri sanat uğraşının merkezi bilinen İstanbul'da Atatürk Kültür Merkezi'nde çok beuz fiyatlı hatta banyon ücretleri sanat gösterilerine -birkaç haric- ilginin hiç de büyük olmaması ilgi olduğu zaman da gösterileri izleyenlerin hep aynı çevrenin insanları, hatta denebilir ki kişi kişi tanıyacak kadar aynı insanlar olmaları, sanat ilginin toplumsal - kültürel düzen ve düzeyden bağımsız olduğunu düşündürmektedir.»

Bugün 45 milyon kaçta kaçının hayatında sanat oluyorsa, sanat gösterisinin yeri var? Buna karşılık ilk bakışta çelişik gibi görünen iki gözlemde bulunmak olmalıdır: Birincisi sosyalist ülkelerde, bu ülkeleri ilk gören kişiye en fazla çikletten olaylardan birinin de her türlü sanat dalına gösterilen ilgi ve sanat olmasına kitle katılımı «gelmiş» denilen kapitalist toplumlarda, burjuva toplumunda sanatın burjuva ve aydın küçük burjuva kesimlerdeki yoğunlaşması. Bu iki tür ülke dışında kalan, Türkiye gibi, bağımlı «geçişmiş» veya ekonomik toplumsal gelişme bağımlılık ve tüketim olmasına daha baştan çarpılmış ülkelerde sanat, burjuva sınıfla ve aydınlar içinde de daraltılmış, hatta küçültülmüş ve sanatsal köksüzlüğe gözdene alınmıştır.»

Sanat bir «seçkinler» grubunun bile denemesi, darsuuk bir meraklı kümesinin ilgi alanı ve uğraş olmaktadır nasıl kuruntur? İnsanla sanatın en geniy ve gelişirli bağlanması nasıl kuruntur? Amerika'yı yitmeden keşfedi, sanat üzerindeki öğretici geliştirme gerek yok. Sanatın, yozlaşmış yaygınlaşmış, fildişi güllerden «çirpik toplumun tüm katmanlarına yayılması» ancak sosyalizme olmalıdır. Çünkü ancak sosyalizme insanlar sosyalist ülkelerde sanata ilginle erişebilirler. Ancak sosyalizme sanat bir avuç seçkinin uğraş ve bir avuç seçkinin ilgi alanı olmaktadır çıkararak, fırsat ve olanak eşitliği için, de tüm toplum kesimlerine yayılabilir. Sosyalist ülkelerde, birkaç sanat gözetimcilik, sayıya değil alınmış, kapitalist ülkelerde de çok fazla olan sanat ve sanatsal yuvalarına gösterilen ilgiyi, sanat gösterileri gıyeleri önünde uzayan kuyları, bu kururuklarda nasıl en yaşandığını en genişine halkın yer aldığı görüldüğü, sanatın yaygınlaşması ve gerçek ilgiye ancak sosyalizme kavuşturulması gösteren somut örneklerdir. Gerisi ise «yozlaşmış sanata» tartışmasızından başka birşey değil!

Londra'ya Şarlo'nun heykeli dikiliyor

Geçen yıl ölen tınlı komedyen Charlie Chaplin'in bir heykeli sanatçının doğum yeri olan Güney Londra'ya dikilecek. Heykelin boyutları sanatçının ölçülerine göre hazırlanıyor.

Yontma ustalarından John Doubleday tarafından hazırlanan otla heykel, gelecek yıl Nisan ayında Elephant and Castle semtinde, Şarlo'nun ölümünden 1 yıl sonra açılacak.

Şarlo'nun heykelinin dikilmesi önerisi Londra Belediyesi'nin bir üyesi olan Harrington'dan geldi. Geçenlerde yapılan bir basın toplantısında, Harrington Şarlo'nun ölümü ile Londra'dan büyük bir ümitli duyduklarını, halkın komedyeni olarak nitelenen Şarlo'ya büyük bir sevgi beslediklerini açıkladı ve yapılacak küçük yardımlarla kısa zamanda gerekli olan 6 bin sterlinin toplanacağını umduğunu söyledi.

Şarlo

GÖSTERİ

Atatürk Kültür Merkezi'nde en büyük ilgiyi Klasik Türk Müziği ve Sinema gösterileri çekiyor

Atatürk Kültür Merkezi'nin yeniden gösterileri açıldığında bugün kadar geçen süre içinde, en büyük ilgiyi Klasik Türk Müziği ve Sinema gösterileri çekiyor. Kültür Bakanlığı Devlet Klasik Türk Müziği Korosu'nun Şef Dr. Nevzat Ahıs yönetimindeki konsertleri her onbeş günde bir pazar günleri «İzleyicilere sunmakta ve gösteri biletleri satışta çirpik çıkarmak titkenmektedir.»

Bölüm yöneticileri bu ilginin sağlanabilmesi için titiz bir çalışma gösterdikleri belirtiyor.

SİNEMA

Atatürk Kültür Merkezi bu ayki film gösterilerini ücretsiz sundu

Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi İstanbul Yayın ve Gösterim Merkezi, gösterilerini Atatürk Kültür Merkezi'nin 280 kişilik sinema salonunda sürdürüyor. AKM'nin açılışında Maden, Ali Yazgan'ın gibi yılın en önemli Türk filmlerini gösteren bölüm, Aralık ayında Genç Alman Sineması'ndan, Söyret Babek filminden ve kısa metrajlı filmlerden oluşan 20 gösterilik bir program, halka ücretsiz olarak sundu.

Önümüzdeki günlerde, Ocak ayında, ülkemizde gösterilecek Sovyet, Macar, İngiliz Ka-

KİTAP

GÜNÜMÜZDE ANTİSOYETİZM, ANTIKOMÜNİZM

G. Örgünov V. Mihverterdaz Bilim Yayınları 142 sayfa, 25 lira

Antisoyetizmin evriminin ve günümüzdeki özelliklerini antisoyetizm çehennin; çağdaş antikomünizmin bazı özelliklerini, bilimsel açıdan anlattığı bu kitap, Türkiye'de antikomünizmin ağızlaştığı şu günlerde önem taşıyor. Okunmasında yarar var.

Manfred Buhr · Alfred Kosing
FELSEFE SÖZLÜĞÜ
BÜYÜK BOY 100 LİRA

KONUK YAYINLARI
TEMELE DAĞITIM HİMMETLİ ETAL SOK. ORHANGAZİ İŞHANI NO 6 KAT 1 DA 1 CAGALOĞLU İST

POSTA KUTUSU: 749
İSTANBUL

OKTOBR DEVRİMİ VE PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ Kostadin Bayçinski-

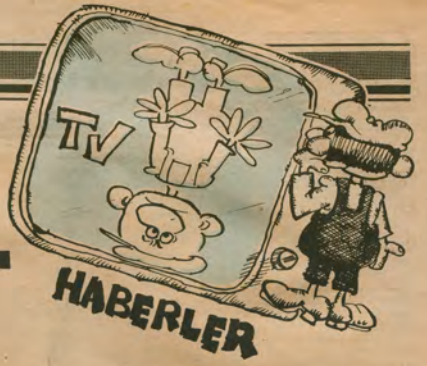
64 SAYFA 15 LİRA

KONUK YAYINLARI

TEMELE DAĞITIM HİMMETLİ ETAL SOK. ORHANGAZİ İŞHANI NO 6 KAT 1 DA 1 CAGALOĞLU İST

POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL

Gelişmekte olan ülkeler, haberleşme emperyalizmine karşı çıkıyorlar

Kapitalist dünyadaki enformasyon (haberleşme) ajanlarının, gazetelerin, dergilerin, radyo ve televizyonların ezeli bir çoğunluğunu oluşturan emperyalist karteller, kendi ülkelerinin hakları gibi, bir çok gelişmekte olan ülke halklarının kitle haberleşme ortamlarından özgerçe yararlarına hakını da sayıklar altına alıyor. Dünya nüfusunun yaklaşık üçte ikisi, özellikle Asya, Afrika ve Latin Amerika, haberleşme emperyalizminin tehdidi ve etkisi altında bulunuyor.

Tüm kapitalist dünyada kitlelere haber ulaştırılması için yüzde 80'i ABD, İngiltere ve Fransa kaynaklı tekeliler tarafından yapıyor. Maddi olanaksızlık nedeniyle gelişmekte olan ülkelerin hemen tamamı Batı'da hazırlanan TV programlarını izliyor. BBC, Amerika'nın Sesli, Fransız, Alman vb. radyoları, gelişmekte olan ülkelerin güçsüz ve dar bölgesel radyo yayınlarını bastırarak burularda kendi yayınlarnı iletiyorlar. Bu ülkelerdeki radyo-TV istasyonlarının bir kısmı organların sayıca azlığını yansıtır, kapitalist dünyada basın-yayın malzemeleri fiyatlarındaki artış, gelişmekte olan ülkelerin kendi kitle haberleşme ortamlarını kurmalarını daha da güçleştiriyor.

Bu maddi temel üzerinde kitle haberleşme ortamları denetimlerine alan tekeliler, haberleri kendi eğri ayınalardan yansıtarak çarpıttırıyor ve emperyalist propaganda'yı güçlendiriyorlar. Verdikleri haberlerde Batı dünyasına övgüler yaşıyor, antikommünizm yaşıyor, gerekçelerle önyörün işçi sınıfının başarısızlıklarını, ulusal felaketleri vurgulayıp başarıları suskunlukla geçiştiriyor, gelişmekte olan ülkelerin sorunlarına ters bakışlar yapıyorlar. Avrupa'da antikomünizmle görevli Hür Avrupa ve Özgürleşme radyolarının ikiz kardeşi, yine CIA tarafından Hür Afrika'nın Sesli adı altında Afrika'da kurulu, Bu radyonun yayınları, Afrika sorunlarına ilişkin açılan bakan haberler yayarken, Zaire-Saba ayaklanmasını bastırarak NATO birliklerini karaman olarak gösteriyor, Afrika'nın özgürlük savaşçılarını stereotipleride diyor. Latin Amerika'nın özgürlük savaşçılarına ise «apırlar» diye etiketliyor.

Haberleşme emperyalizminin sözcükleri, yaydığı haberlere katkılıklarla elde ettiği için haberleri bir meta olarak görüyorlar. Bu nedenle de en önemli olayları atlayıp sansonyon haberleri yayıyorlar. Özellikle gelişmiş ülkelerdeki işsizlik, yoksulluk hakkında, dünyadaki ulusal kuruluş savaşçıları ve ırkçılığa karşı savaşımın hakkında haberler vermek bu tekeliler için dokunulmaz tabulardır.

Haberleşme emperyalizminin haklıdır-bilimsel-sin ve savaşımalarının önündeki nasıl büyük bir engel olduğunu kavrayan gelişmekte olan ülkeler, yeni Ekonomik Düzen konusunu tartışırken gündemlerine iletişim-haberleşme emperyalizmi konularını da aldılar ve kendi kitle haberleşme araç ve ortamlarını geliştirmeye karar verdiler.

Enformasyon kartelleri, gelişmekte olan ülkelerin bu girişimleri karşısında, önce, «basın özgürlüğüne saldırıyor», enformasyon ortamını tekel altına almayı amaçlıyorlar, yavaş yavaş kopya yapıyorlar, ancak enformasyonun işbirliğini somut adımları atılmaya başlanınca bu kez, gelişmekte olan ülkelere ortak haberleşme ortamını kendi denetimleri altına alma cabasına giriyorlar. Amerika'da yakın zamanlarda yapılan bir uluslararası konferansta, Batı haber ajanlarının ortak gelişmekte olan ülkelerin ortak enformasyon alanını bir tehlike olarak görmediği ve onunla işbirliği yapmak istediği açıklandı ve gelişmekte olan ülkelere bu amaçla teknik yardım, teknik kadro eğitimi öngörüldü. Tekeller böylece sorunlu teknolojiye bağımlılık yoluyla hâkimleşmeye çalışıyor. En büyük enformasyon tekelileri ve özel hükümet servisi bu amaçla ABD'de bir komisyon bile kurularak, Ancak, gelişmekte olan ülkelerin, geçen Eylül ayında Birleşmiş Milletler'in himayesinde Buenos Aires'de yapılan uluslararası konferansta kendi aralarındaki teknoloji işbirliği konusunu tartışırken, enformasyon tekelinin bu sunuğunu da teşhir ettiler. Konferansta, ABD'nin ve diğer emperyalist ülkelerin «teknolojik emperyalizm» şeklinde konuştuğu, yani, bilimsel ve teknoloji devriminin yeni bulgularını, gelişmekte olan ülkelere sömürmek ve daha da bağımlı kılmak doğrusunda kullandıkları vurgulandı.

«Yeni Uluslararası Haberleşme Düzenini» talebi, dünya arenasında güçler dengesinde derin değişimlerin olduğu bir sırada gündeme geldi. Gelişmekte olan ülkeler emperyalizme karşı çıkarken, Helsinki Sonuç Belgesinin, detant ve barış içinde yayana varolmak, politikanın olumlu sonuçlarından güç aktarıldı.

Barış içinde yayana varolma ilkesi, silahlanma yarışım durdurulması, silahsızlanma, askeri bütçelerden tasarrufların, politika dışındaki insanı amaçları kullanılması, «Yeni Uluslararası Haberleşme Düzenini» kurularına önemli maddi kaynaklar sağlanacağı.

«Eurovision» da yarışan, şarkılar değil tekelci plak şirketleri

Eurovision 70 Şarkı Yarışması'na Türkiye için seçtiğimiz hafta içinde yeni final elemeleri yapıldı. Bu kısa ön açıklamayı yalnızca televizyon izleyenler değil, renkli basını izleyenler, basın otobüsleri dört sıra öndüde oturmuş elinde tuttuğu bir gazete-nin TV sayfasına göz atımlar da yakından izlediler. Her Eurovision Şarkı Yarışması'nda artık alışagelen bulanık su yine «aktılmaya» ve bu suda balık avlanma ya yine başladı. Bu TV sayfasında «Skandale» «Varan 2» «Yarışmaya Golge Düştü» başlıkları arka arkaya yer alıyor. Eurovision Şarkı Yarışması'nın etrafında koparılan bunca gürültünün nedeni ne? Sonuç olarak yapıları ise «Eurovisionu adayla tanınan yayış birliğine bağlı diye dikeler arasında Hafif Müzik alanında düzenlenen şarkı yarışmasını Türkiye Temsilcisi seçmekten ibarettir.

Tekeleci basının sayfasına yayınayan bu şartların yayış bunama değildir. Televizyon gibi kitle iletişiminde önemli yer alan bir araç, köşeyi tutan belli kitle ve kuruluşlara çekili alanlarda çıkarılmaya son derece elverişlidir. Bunun bir örneği de Eurovision Şarkı Yarışmasıdır.

Önce ilkinizdeki son yarışmaya bakalım: Başta birinci gelecek şarkı olmak üzere televizyondan milyonlarca kişiye seslenilen 14 şarkı kuzaktsuz plak şirketleri için önemli bir pazar olanağı sağlayacaktır. Plak şirketleri yarışmayı aynı şarkıcuları yapıp olacak yeni şarkıların plakları için büyük ve ücretsiz bir reklam olanağı olarak kullanılmaktadırlar. Ve tabii, şarkıcuların bağlı oldukları veya herde ontarı kendisine bağlamayı düşünen plak şirketleri arasındaki kıyasıya rekabete de yoğunlaşmaktadır. Bu rekabete, en ilkel biçimleriyle, renkli tekelci basından izlemek olanaklıdır.

Artık bilmen hangi şarkıcuları yarışma şartnamesi dışına ittiği, bilmen hangi şirketin elini tuttuğu, bu süzmelede boy boy yer alır.

Soylentiler, dedikodular, açıklamalar demeyiz. Öyle bir doğru alır ki, «güçümü» jürinin seçtiği» yarışmanın kuralını tartışıp alınmaktan çıkar da jüri ilerinin

hangisinin hangi plak şirketinin adına olacağı tartışılmaya başlanır. Elemeleri kaybeden plak şirketleri ya doğrudan kendilerini, ya da tekelilerine bağlı şarkıcuları seçtiğiyle yaptıkları açıklamalarda seçici kurulun değişik yarışmalarında da yarışmanın da izlenimi pazarı çıkarıverirler. Böylece her yeni yarışmada jüri üyeleri değiştirilen Yeni Jüri üyelerinin heraberlerinde getirecekleri yenilik ise yalnızca yeni çıkar gruplarının yeni plak şirketlerinin adlarıdır.

Bu yıl İsrail'de yapılacak Eurovision şarkı yarışmasının finalinde de aynı sonuç doğrultusunda kullanılacaktır, hatta kullanılmasına başlanmıştır bile. Uluslararası plakla tekelileri, organizasyon firmaları, önceki yıllarda olduğu gibi yine astan yolları koparmamın yollarını arayacaklardır. Böylece televizyon ekranlarından basın tekelilerine, plak şirketlerinden organizatörlere uzanan iş içinde kotarılan kampanya, işide edilecek taktik karlar doğrultusunda yönlendirilecektir. Karların tekelci grupları arasında dağıtımından doğacak sürüşme-leri arttırdığı olduğu umdukları yapı alama-yasına, yarışmanın kurallarına göre yürütülmeye, yolsuzluk yapıldığı şeklinde açıklanarak kamuoyuna yansıtılmaya başlayacaktır.

Bu açıdan bakınca, olacakları kestirmek hiç de güç değil. Plak şirketleri arasında anlaşma sağlandığı sürece, yarışmalar «kurallına uygun» sağlanmadığı ölçüde ise «kural dışı», «yolsuzluklarla dolu bir skandale» nitelikinde gösterilecek. Artık için bu yüzdü sıklıkla aynı sanat, sanat diyerek örtülmes olursa, bir de bakarsınız ki televizyondan yeni bir dizi başlıyor. Nasa CIA denetiminde CIA filmleri yapıyorlar, Washington'un izletti, B. Yık Saray'da denen dolaplar diye dizileri izliyorak, bu kez de Eurovision Şarkı Yarışması'nın denen dolaplar diye bir dizi düzenleniyor, kaplanıyor. Plak şirketleri denetiminde Eurovision estetiğiyle, kapitalist sistem kendini aklar. Yeni bir «yarışma» düzenler. Müzik de sanat da yolaştırılmaya kapitalist dünyada meta diye satılmaya devam edilir.

KÜBA DEVİRİMİNİN 20. YILI

haftanın hatırlattığı...

Devrimin
20. yılında Küba
mutlu yıllara
güvenle yürüyor

“ KÜBA CUMHURİYETİ PROLETARYA
INTERNASYONALİZMİNİN,
HALKARLI SAVAŞKIN
DAYANIMASININ İLKELERİNİ
BENİMSEYEN ”

Küba Anayasası böyle diyor. Bilinçsiz Afrikahın, Latin Amerikalıyı yalnız yüksek öğrenimlerini değil, ilköğretimini de gördükleri Küba, bugün enternasyonalizmin kalelerinden biridir. Pinochet faşizminin kanlı pençelerinden kurtuluban Şililerin ikinci vatanları Küba'dır. Yüzciler Küba'daki eğitim ve sağlık seferberliklerine öncülük etmektedir.

Halkların savaşkan dayanışması Küba halkı için yeni bir olgu değildir. 1868'de Jose Martí'nin öncülüğünde gelişen özgürlükler için savaş geleneği, 1930'larda Kübalıların, bir zamanlar Kendi özgürlüklerini de gaspemiş olan İspanyol gericilerine karşı İspanyol halkının özgürlüklerini savunmak için Madrid'e götürmüştür. Binin üzerinde Kübalı, faşizme karşı savaş sırasında Madrid kapılarında «Non passarano» diye haykırarak can vermiştir. Kore savaşı için ABD Küba'dan asker devirmeye başladığında, Kübalılar, Kore halkına kurşun sıkıyama karşı çıkmışlardır.

İşte böylelikle savaşkan ve enternasyonalist bir halk Küba halkı. 1 Ocak 1979'da Küba Devriminin 20. yılını kutluyor. Başarılarla, atılmaları, zorla fakat güçlü günlerle dolu 20 yılı geride bırakırken, yepyeni görevleri yerine getirme azimle yürü tutuşuyor.

Küba'da, Fidel Castro, Raul Castro ve Che Guevara liderliğindeki Moncada kışası bastım ile başlayan silahlı savaş, 8 yıl 5 ay 5 gün sonunda ukuya ulaştı. «Granma» gemisiyle adaya gelen ulusal kurtuluşçular, kırılarda köyli hareketyyle, kentlerde işi hareketyyle bütünleştilerdi zaman. Batista'nın, ABD kuktan kanlı diktatörlüğünün son görünmeye başladı. Bir avuç işbirlikçi dışında herkesin desteğini kazanan devrimciler, 1 Ocak 1959'da Küba İşçilerinin genel grevini

le birleştirdikleri eylemleriyle devrimi noktalandırdılar.

1959'da Küba'da Batista yönetimi yıkıldı. Bir ulusal hükümet kuruldu. Ancak, Miro Cardona yönetimindeki bu hükümet, devrimin amaçlarını karşılamaya çalıştığı için görevden alındı. Fidel Castro, başbakan oldu.

1959 yılının Mayıs ayında 1. toprak reformu yapıldı. Toprakların bir bölümü devlet mülkiyetine, bir bölümü de küçük ve orta köylülere verildi. Dış ticaret ve bankacılık millileştirildi.

Emperyalizm, özellikle de ABD emperyalizmi, burununu dibinde bir devrimin gelişmesine seyirci kalmamak için her yolu denedi. Amerikan Devletleri Örgütü'ne, Küba'yı kınayan kararlar aldırttı. Küba ile tüm ilişkilerini kesti. Devrim hükümetinin tüm yabancı tekelilerin mallarını millileştirmesinden sonra, müdahaleyi denedi. 1961 yılının 17-20 Nisan arasındaki bu olay Küba tarihinde «Domuzlar Körfezi (Kıbrıtması» olarak bilinir. CIA ve Pentagon'un devirdiği bir avuç karşı devrimci, Domuzlar Körfezi denilen yerde Küba'ya ayak basacak. 72 saat içinde yeni bir hükümet kuracak, ABD bu yeni hükümeti hemen tanıyacak ve söz durumdaki müttelikine yardım- gerçekleştiriyor açıklardaki donanmasını karaya yavaştıracaktı.

CIA ve Pentagon'un kurmayları herşeyi hesaplamışlardı. Ama Küba halkının, devrimini özerkiyle, kanla, gerçekleştirildiğini; bu nedenle de onu son Kübalı can verene dek savunacağını düşünememişlerdi. Devrim Savunma Komiteleri öncülüğündeki böige halkı, saldırganları, silahlı hükümet kuvvetleri gelene dek 60 saat sürdürdü. Yenilen CIA ve Pentagon'un desteğindeki karşı devrimciler öldü.

Küba Devrimi, 1961'den sonra yepyeni atılımlar gerçekleştirdi. ABD'nin tüm girişimlerine, ekonomik ablukasına, gericiilerin yolları faaliyetlerine karşın, sosyalist yola girdi.

Alman faşizminin sosyalizme geç emetmesinin 15. yıldönümünde 8 Mayıs 1960'da Sovyetler Birliği Küba ile diplomatik ilişki kurdu. Daha sonra imzalanılan «ekonomik anlaşmalar ve diğer sosyalist ülkelerin desteği» sayesinde Küba, öndeki yolu hızı adimlerini gitmeye başladı. Okuma yazma bilmeçerlerinin oranı, yüzde 30'dan sifra indi; sanayi üretimi yalnız 1970-1975 döneminde yüzde 155 arttı. Sosyal alanda, Küba halkı büyük kazanımlar elde etti. Bugün Küba, 233 kişiye bir doktor ile, bu alanda, Latin Amerika dışlarında birineli gelmektedir. Kıy başına bir günde düşen et miktarı, 63 gramdır. Ortalama yaşam süresi 1958'de 54 iken, 1976'da 70'e çıkmıştır. Bu oran tüm Latin Amerika ülkelerinde hâlen 50'yi geçmemektedir. Küba, Latin Amerika'da bugün fahşun, yusuşturcu madde alışkanlığının, çeheletin ve zoolişmanın gözlenmediği tek ülkedir. 1972 yılından bu yana Küba, Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'nde yer almaktadır.

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ DEVİRİMİN GÜVENÇESİDİR

1944'de kurulmuş olan Sosyalist Halk Partisi (Kübalı Komünistlerin o dönemdeki siyasi örgütü), 26 Haziran Hareketi ve 15 Mart Devrimci Direktörlüğü örgütleri, 8 Mart 1962'de birleşerek Birleşik Devrimci Örgütler Ulusal Yönetim'i kurduklar. Yepyeni bir parti kurma süreci ise, 1965 yılında tamamlandı ve 1 Ekim 1965'de Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi ve Politik Büro'su inşa edildi.

Küba Komünist Partisi, bugün Küba halkının savaşımına, kalkınmasına ve yepyeni bir sosyalist bir anavatan kurmasına önder-

lik etmektedir. 200 binin üzerinde üyesi, 20 binin üzerinde temsil örgütü ile Parti, 1869'lerin, Jose Martí'lerin, Barinova ve Mella'ların 1930'larda ilk komünist partisini kurmalarını hürriyet geleneklerini sürdürüyor.

17-22 Aralık 1976'de 1. Kongresini tamamlayan Küba Komünist Partisi, Küba'daki gelişmeyi şöyle tanımlıyor: «Küba toplumu bugün sosyalizme kurma dönemi yaşamaktadır. Bu nedenle halkın öndeki birinci görev, marksizm-leninizmin bilimsel temelleri üzerinde sosyalizmi kurmak ve komünist topluma geçiş sağlamaktır» (Program platformundan).

24 Şubat 1976'da yeni Anayasasını onaylayan Küba halkı, ikinci kardeş sosyalist ülkeler halklarıyla dayanışma içerisinde bu yolda yürüyor.

KÜBA ENTERNASYONALİST DAYANIMININ KALELERİNDE NERDİR

Küba Cumhuriyeti, proletarya enternasyonalizminin, halkların savaşkan dayanışmasının ilkelerini benimseyen sözünü Anayasada yazılı bir cümle olarak bırakmayıp hayata uygulayan Küba halkı etrafında, emperyalizm, gerici güçler ve Pekin yönetimi, bir yalan ve soyutlama ağı örmenin peşindedir. Emperyalizme ve gerici güçler kurulusu savaşı veren ülkelerde, kalkınmakta olan ve sosyalizme yönelen ülkelerde uluslararası dayanışmanın en canlı örneklerini veren Kübalılar, emperyalist çevreler, uluslararası gerici güçler ve Pekin yönetimi tarafından sürekli bir saldırı ve iftira politikasına karşı karşıyalar. Uluslararası devrimci dayanışma, CIA'nın faşist-gerici rejimleri gönderdiği uzmanların durdurulması, Nikaragua'da, Zaire'de emperyalist güçler tarafından halkın üzerine sürülen paralı askerlerle bir tutulmak, birimsi güç gösterilmek isteniyor. Küba ise, devrimci hareket ve rejimleri uluslararası dayanışma içinde bulundugunu dünyaya açıkça, devrimci gururla ilan ederken, bu yalan ve saptırmaları da mahkûm ediyor.

Fidel Castro, Angola halkının, Etiyopya halkının emperyalizme ve Pekin yönetimine dayanarak gerici güçlerini karşı savaşımına önderi veren Kübalılarla saygıyla anılıyor, şöyle diyor: «Angola'ya her türlü desteği verdik. Vermeye devam edeceğiz... Oğadan çölleriinde Etiyopya halkıyla omuz omuza savaşan enternasyonalist birikimlerimiz direnerek, karargah ve devrimin en güzel örneklerini veriyor. Etiyopya'da 300'ün üzerinde sağlık görevlisi çalışıyor... Bizim görevimiz, saldırganlara karşı savaşmak, emperyalist zincirlerin kurtuluban halklara destek olmaktır. Bu destegin ne anlamı- geldiğini biz Kübalılar çok iyi biliyoruz.»

Bir yandan, emperyalizme ve gerici güçlere karşı kurulusu savaşı veren halklarla omuz omuza çalışırken Küba'nın devrimci dayanışımına ve enternasyonalizmine, alınıyor başka başka alanlarına da yansıyor. İşte küçük ama Küba'yı anlatan bir örnek:

Dünya kahve fiyatlarının aşırı yükselmesi sırasında, kahve üreticisi Angola, yılın ilk partii kahve üretimini, dayanışmasına teşekkür amacıyla olarak Küba'ya armağan etmek istedi. Ancak Küba hükümeti, dünya piyasasındaki kahve fiyatlarının bu oranda yükselmesinden Angolanın yararlanmasını ve sosyalizme giden yolda yeni adimlere atabilmek için ekonomisini güçlendirmesi düşüncesine, bir armağanından yararlanmasını karardı aldı: sözkonusu kahvenin piyasaya sürülmesini Angola hükümetinden rica etti...

